

bb. 90. üzemanyag és idegenforgalom - az áfor mozgó sajtótájékoztatója a balaton körül

t z/tr/il la

1970. június 2.

„mozgó sajtótájékoztató”, tartott szerdán a balaton körül az áfor. dr. karádi istván áruforgalmi főosztály-vezető mutatta meg az újságíróknak azokat az új, illetve felújított üzemanyag-töltő állomásokat, amelyekkel az idegenforgalmi főidényben várható igényeket kívánják kielégíteni. például a balatoni műút mentén a boldizsár ~~utnál~~, 971-re elkészül egy új agip-áfor állomás, és a 39-es kilométerkönnél is agip-áfor töltőállomást létesítenek, elsősorban a velen-töltő körüli igények kielégítésére.

a balaton északi partján nyolc, déli partján hat töltő-állomás működik, jelenleg s ezek közül az akarattyal, a balatonfüredi, a keszthelyi, a siófoki és a lellei éjjel-nappal, a többi reggel 6 órától este 9 óráig tart nyitva. fűreden, siófokon, földváron, lellen és fonyódon autófelszerelési és ápolási cikkeket is árusítanak. a forgalmas hétfégi napokon mozgó benzinkut várja az autósokat lepsénynél is és balatonederics környékén is.

még ezeen a nyáron üzembe lép a zamárdiban épülő új benzinkut 1971-71-ben pedig balatonendrédén, balatonedericsen, almádiban építenek új töltőállomást, sőt balatonvilágoson az országban mindeddig páratlan méretű 38 kimerő oszloppal működő agip-áfor benzinkutat létesítenek. az eddigi rekordot a 16 kutoszlopos budaörsi benzinkut tartotta. 1971 végére készen lesz a balatonszemesi töltőállomás is.

a negyedik ötéves terv folyamán 60 kis szervíz épül. egyelőre a fővárosban a keleti pályaudvar érkezési oldalánál létesítenek kísérleti jelleggel egy „self-service”, -t, ahol a kisebb javításokat maguk az autósok végezhetik el a helyszínen bérelt műszerekkel és szerszámokkal. a továbbiakban az itt szerzett tapasztalatok alapján még néhány hasonlót szeretnének létesíteni az országban.

egyelőre keszthelyen és a budapesti köles utcai állomáson, később ~~azután~~ pécsen, sopronban, a budapesti pasaréti uton és óbudán is rendszeresítik a kocsik kezelését a tectyl korrozóvédő szennel. ezt a kitűnő svájci gyártmányt azonban külön is árusítják, hogy az autósok maguk is megvédelmezhessék vele kocsijukat a korrozó ellen./mti/

- v e g e -

21.05/11

- 58 -

NÁ 21.11

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 2.

bb. 1. az év végére elkészülnek a budai metroállomások - új eljárással biztosítják az alagutakat - a szabadság téren is fűznek a metrócsok

i pr/lk/zs/il cz

1970. július 2.

fehér péter, az mti munkatárja jelenti:

csupán 200 méter, s a metro-építők mechanikus alagutfúróró pajzsa eléri a déli pályaudvartól a moszkva térig már korábban megépült pályaszakaszt. így teljes hosszában járható lesz a kelet-nyugati metro vonal. a párhuzamosan húzódó alagutak másik fúrópajzsa szintén eljutott már a varsányi irén utca nyomvonaláig, az itt dolgozóknak azonban még körülbelül 340 métert kell megtenniük a moszkva téri csatlakozásig. a pajzsok most viszonylag kedvező, agyagos talajban haladnak, a találkozás körülbelül száz munkanap múlva várható.

a deák tértől a déli pályaudvari végállomásig húzódó 3,5 kilométer hosszú metro-vonalon négy mélyállomást alakítanak ki. a deák térről kiindulva az első állomás a kossuth-lajos téren lesz, a szerelvények itt teszik meg a leghosszabb 1 150 méteres szakaszt. a kossuth lajos téren már elkészült az ugynevezett lejtakna, most az állomástér kialakításán dolgoznak. a kossuth lajos tér és az akadémia utca sarkán levő telekre épül majd a kereskedelmi kamara hatalmas új székháza - a mozgólépcsők ez alatt bujnak ki a felszínre.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1./ az év végére ... folyt./ il

tovább haladva a legrövidebb, 595 méteres szakasz következik, s a megálló a batthyány téren lesz. itt most készül a mozgólépcsőt magában foglaló lejtakna, s dolgoznak a metro-hév csatlakozó építésén./ az átszálláshoz nem kell majd feljönni a felszínre, mint ismeretes, a helyi érdekű vasutat kéreg alá vezetik./ a budai vonal legmélyebb állomása a moszkva téri: itt már kibontakozóban van az impozáns állomásépület is. a déli pályaudvarnál ugyancsak az állomásépítés és a lejtakna-kialakítás ad még munkát, s el kell készíteni azt a rövid alagutszakaszt is, ahol a végállomásra beérkező szerelvényeket visszafordítják. az utasok egy, a baross térihez hasonló „kerengőbe”, jutnak a felszínre, a később megépülő máv üvegcsarnok alá. a metro-építők, úgy számítják, hogy az összes állomás kialakításával az év végére készülnek el. a furópajzsok naponta két három méternyi haladhatnának, ezt az ütemet azonban sajnos mérsékelni kell, mert nincs elegendő jármű a kitermelt föld elszállításához. a budai szakasz érdekessége, hogy itt használnak először az alagutépítésnél vasbeton-blokkokat, egy méter széles és több mint két méter hosszú előregyártott elemeket. a duna alatt az alagutat öntöttvas tübingek biztosítják, a metro első szakaszán felváltva alkalmaztak öntöttvasat, illetve vasbetont.

hamarosan megkezdődik a metro északi-déli vonalának építése is. a program szerint az idén mintegy 80 millió forint értékű munkát végeznek el. a nagyváradi térről induló vonal a deák térnél csatlakozik majd a kelet-nyugatihoz, s onnan halad tovább újpest felé. a szabadság tér vonalában a két metro-szakaszt szolgálati alaguttal kötik össze, ezen keresztül csoportosíthatják majd ide, vagy oda a szerelvényeket. a szabadság térre már felvonultak az építők, s hozzáálltak az akna mélyítéséhez is. dolgoznak már az üllői út - ferenc körút kereszteződésénél is. éthelyezik a gázvezetékeket, vízcsöveket, elektromos és postai kábeleket, hogy hozzáláthassanak az idei tervezett aluljáró, s a metro-mélyállomás építéséhez. várhatóan októberben kerül sor az aluljáró mélyítésére, illetve a majdani metro-vonal gépházát és a mozgólépcső egy részét befogadó vasbetonszekrény kialakítására. a metro csatlakozás megépítésére új módszert választottak a tervezők: a hozzávetőleg 650 négyzetméter alapterületű vasbetonszekrényt nem sültiesztik, mint az emkénél, vagy az astóriánál, hanem a géppel nyitott árkot falazzák körül vasbetonnal./mti/

- 2 -

bb. 2. versenypályázatok az eredményhirdető táblák exportpiacainak bővítéséért

i sz ?k/ie/il cz

1970. július 2.

az elektroimpex az elmúlt években több mint husz országba exportált eredményhirdető táblákat különböző sportstadionok részére. jelenleg több olyan pályázaton vesz részt, amellyel bővítheti e cikkeknek exportpiacait. legfontosabb a pályázatok közül a müncheni olimpia rendezőinek, az olimpia baugesellschaftnak a kiírása az 1972. évi nyári olimpia fénytájékoztatóira. a rendelés elnyeréséért nemzetközi hírnevű világcégek versengnek. benyújtotta ajánlatát az elektroimpex az algiri stadion eredményhirdetőire is. július 3-án bontják ankarában az ismiri stadion két eredményhirdető berendezésének vásárlására kiírt pályázatot. a tábláknak az 1971-ben rendezendő földközi tengeri játékokon kell majd a verseny eredményeit közölniök./mti/

bb. 3. vendégvárás szegeden

vid/il cz

1970. július 2.

szegeden a mintegy három hét múlva kezdődő nagy kulturális eseménysorozatra, a szabadtéri játékokra több mint 400 000 vendéget várnak. ennek megfelelően készül fel a tanács kereskedelmi osztálya, az idegenforgalmi hivatal, a vendéglátóipari vállalat. naponta mintegy 4 000 személy elszállásolásáról gondoskodnak.

a szabadtéri játékok kezdetéig befejezik a royal szálló bővítését, korszerűsítését. az újjáalakított szállodában mintegy 300 vendéget helyezhetnek el, kétszer annyit, mint azelőtt. az épület földszintjén eddig raktárnak használt egykori kávéházat modern presszóvá és bárhelyiséggé alakították. a megyei vendéglátó vállalat városok közötti diszpécser szolgálatot tervezett hogy amikor szeged „megtelt”, akkora a közeli hódmezővásárhelyre, szentesre, vagy makóra irányítsák a gépkocsisvendégeket. ennek megfelelően kibővítették a szentesi petőfi szállót, s újjáfestették az átmenetileg „ársvizi szállásnak”, használt hódmezővásárhelyi béke szállót. a szegedi „szőke tiszta” hajószállóval még jóideig nem számolhatnak, hiszen a magas víz állás miatt még ki sem vontatták a tápéi téli kikötőből.

/folyt.köv./

- 3 -

bb. 3./ vendégvárás ... folyt./ il

a vendégek étellel, itallal történő ellátását is nehezíti még a tiszai áradat, mert a leghíresebb, legromantikusabb helyek a tiszaparti halászcsermák viz alatt állnak, a külföldiek által is kedvelt Kőrössi csárda termeiben - halak uszkálnak. freskóinak, régi berendezési tárgyainak gyors restaurálása felkészültek. mindamellett a tavalyinál több: 130 étterem vendéglő, bár és más szórakozóhely várja a vendégeket, közülük sokat bővítettek, így például kétszázal többen látogathatják az ujszegedi „repülőgép-presszót”, többezerrel növelték a férőhelyet azáltal is, hogy pálmákkal, délszaki növényekkel övezett, színes gombaerőss teraszokat létesítettek, a város számos terén szabadtéri halászcsermákat nyitottak.

a ünnepi hetek idején egyebek között 650 mázsa szegedi szalámit és gyulai kolbászt mintegy félmillió adag halászléhez elegendő tiszai és fehértői halat, 2800 kiló csemegepaprikát 20 millió „szegedi”, cigarettát, s más specialitásokat kíván-
nak forgalomba hozni. mindenképp jóval többet, mint tavaly./mti/

..

bb. 4. nemzetiségi muzeumok tatán, békéscsabán és mohácson - szlovák skanzen bánkon

i fe /gg/il hi cz

1970. július 2.

a magyarországi nemzetiségek alkotásainak - tárgyi és szellemi értékeinek - az eddiginél tervszerűbb gyűjtését és feldolgozását határozták el - közölték a művelődésügyi minisztériumban. a folklór gyűjtésével megbízott központi intézmények ugyan-
is a nemzetiségek ilyen értékeinek gyűjtését nem tartották közvetlen feladatuknak, csupán egyes kutatók személyes érdeklődésből foglalkoztak effajta témákkal, s az összegyűjtött anyag nagy része náluk is maradt. egyébként is a folklór gyűjtés főleg népi-
táncokra és dalokra korlátozódott, hiányzott belőle a prózai rész. ezért most határozat született, amely szerint a nemzetiségi folklór gyűjtését és feldolgozását intézményessé teszik, központosítják.

/folyt.köv./

- 4 -

M

bb.w4./ nemzetiségi ... folyt./ il

a határozat a többi között javasolja: az érdekelt intézmények vegyék munkatervükbe a folklór kutatást, ahol pedig nincs megfelelő szakember, ott működjenek együtt a szomszédos országok szakembereivel.

a nemzetiségek történetére és kultúrájára vonatkozó kutatások fontos bázisai a muzeumok, ezért a negyedik ötéves terv három nemzetiségi muzeum felállítását irányozza elő. a komárom megyei tanács például határozatot hozott, amely szerint nemzetiségi muzeumot létesítenek tatán. ez a muzeum országosan gyűjti majd a hazai németiség, s részben a dunántúli szlovákság történeti és kulturális emlékeit. békéscsabán a hazai szlovák és román lakosság történeti emlékeinek rendeznek be otthont, a délszláv folklór gyűjtésére amohácson évtizedek óta működő kanisza Dorottya muzeum kap megbízást. az intézményekben végzett tudományos kutatások eredményeit szakfolyóiratokban és önálló kiadványokban adják majd közre. továbbá állandó, időszakos és vándorkiállításokat rendeznek. ezeket más muzeumokban és az ország egyéb városaiban is bemutatják majd. a nemzetiségek lakta vidékéken a népi emlékek jellegű épületekben nemzetiségi tájházakat rendeznek be, s a tervek szerint bánkon még az idén szlovák skanzen - parasztportát - állítanak fel. a szentendrén megvalósuló szabadtéri néprajzi muzeumban egy-egy porta szemlélteti majd hazai nemzetiségeink építészeti és lakáskultúráját, életkörülményeit.
/mti/

..

bb. 5. „vizivilág”, a bükki barlangokban

vid il cz

1970. július 2.

két évtizede nem hullott anyyi csapadék a bükk hegységben mint idén júniusban. a meg-megújuló esőzések nyomán valósággal új vizrajzi térképet, készítenek a hegységről a hidrológusok. olyan források, amelyek emberemlékezet óta kiszáradtak többek között a bükkfensíkon és bükk-szentkereszt vala-
mint a Leányvölgy környékén, most vastag sugárban ontják a vizet.

/folyt.köv./

- 5 -

M

bb. 5./ „vizivilág,, ... folyt./ il

a szakemberek megállapítása szerint a mészkőszilában kialakult földalatti járatok szinte kivétel nélkül feltöltődtek vízzel. a jávorkút melletti ugynevezett vizesbarlangban valóságos zuhatag keletkezett az összegyűlt csapadékviztől. hasonlóképpen szinte a folyosók felső szintjéig megteltek vízzel a bükkfennsíkon lévő más barlangok is.

a barlangkutatók élénk figyelemmel kísérik a víz útját - ugyanis a szokásosnál nagyobb mérvű csapadék sok értékes felvilágosítást nyújt: hol tűnik el a víz s az melyik barlangrendszerben jelentkezik. így újabb adatokat kapnak a bükk földalatti világáról, a részleteiben már feltért, de összefüggéseiben még nem ismert kartszvíz járatokról./mti/

.-.

bb. 6. utaznak a rákok

1 ol./tr/ie/il cz

1970. július 2.

a hazai folyókban, mellékágakban és a csatornáknak elszáporodott rákok a horgászoknak bosszuságot de a mavad-nak általában jó bevételt jelentenek.

a folyami ugynevezett zöldrákok gyűjtésidénye ugyan a nap-tár szerint már megkezdődött volna, de az idén az árvíz akadályozta a munkát. a zöldrákok főként a duna és a tiszta mellékágakban tenyésznek, s fészkeiket az elöntött partoldalokban nem tudták megközelíteni. exportjuk így ez évben elmaradt, ám a nyár elején „menetrend szerint” megkezdődött, és szeptember, október közepéig tart még a sebesvízű patakokban élő nemes-/fekete- rákok gyűjtése. ezekből az állatkákból egy szezonban három-négyezer kilogrammnyi exportálnak, főként a nyugati országokba. eddig kisebb tételekben mintegy 350 kilogrammnyi fekete rák „utazott”, repülőgéppel franciaországba, svájcba és luxemburgba élve nedves moha között repülőgéppel./mti/

.-.

- 6 -

NA

bb. 7. augusztus 31-én kezdődnek az óvodai jelentkezések budapestben

i hi/gk/zs/il cz

1970. július 2.

augusztus 31 - szeptember 5 között lesznek a felvételi jelentkezések a budapesti óvodákban - közölték a fővárosi tanács oktatási főosztályán. az intézkedésről egyébként, amely a tanácsi és az üzemi óvodákra egyaránt vonatkozik, augusztus 24-ig a gyermekintézményekben kifüggesztett hirdetések útján részletesen tájékoztatják majd a szülőket. a kérelmeket intézményenként felvételi bizottságok bírálják el, amelyeknek tagjai fölkeresik a szülőket, megvizsgálják a családok körülményeit és azután döntenek a felvétel ügyében.

a felvételi bizottságok szeptember 7 és 10 között tartják üléseiket. ugyanakkor döntenek a gyermekgondozási segélyben részesülő édesanyák évközbeni elhelyezést igénylő gyermekeinek nyilvántartásba vételéről is. ugyanis a segélyt három éven át igénybe vett édesanyák gyermekeit - akik október 31-ig töltik be harmadik életévüket - a bölcsődésekhez hasonlóan felveszik szeptemberben, de óvodai foglalkozásra csak a harmadik életévük betöltése után járhatnak. a november 1-e utáni időszakra veszik előjegyzésbe ezeket a gyermekeket, s akerületi tanácsok oktatási osztályai a lehetőségek szerint gondoskodnak majd folyamatos évközbéli felvételükről.

az óvodai felvételeknél elsősorban a bölcsődéből kikerülő apróságok, továbbá az egyedülálló anyák és a rossz szociális körülmények között élő családok gyermekei jönnek számításba, vagyis akik már eddig is intézményi ellátásra szorultak. óvodába csak azokat a bölcsődéseket lehet felvenni, akik október 31-ig betöltik harmadik életévüket. akik ennél későbbi időpontban lesznek három évesek azokat a fővárosi tanács egészségügyi főosztályával történt megállapodás szerint - még egy évig a bölcsődékben gondozzák.

az óvodákban szeptember 12-én délig kifüggesztik a felvett, illetve az elutasított gyermekeknévsorát, valamint a gyermekgondozási segélyben részesülő anyák előjegyzett gyermekeinek névjegyzékét. akiknek kérelmét elutasították, szeptember 19-ig az illetékeskerületi tanács oktatási főosztályához fellebbezhetnek.

az első foglalkoztatási nap a bölcsődékben és az óvodákban egyaránt szeptember 21./mti/

.-.

- 7 -

NA

bb. 8. kihalt mesterség nyomában ...

vid /ll cz

1970. július 2.

egyedülálló mesterséget folytat a hatvanhárom éves tóth b. páál parádi kovácmester, aki még napjainkban is készíti a mátra aljai falvakbankedvelt ostyához szükséges sütővasat.

a palóc falvakban ma is kedvelt „csemegét”, amelyet „molnárkalácsnak”, is neveznek, hig, édesítészából készítik. virágokkal, évszámmal, nem egyszer a tulajdonos monogramjával díszített kovácsoltvas lapok közé öntik a hosszonyelű, ollószerűen működő nyitható-csukható „szerszám”, között sütik ki.

dr. bogdál ferenc a miskolci herman otto muzeum néprajzosa eddig már tíz különböző díszítésű ostyasütő vasat gyűjtött össze s írta le ennek a már kiveszőfélben lévő ünnepi csemegének készítését. ő „találta meg”, az idős kovácmestert is, akinek tevékenységét az ostyasütő vas készítését, valamint a „molnárkalács”, sütését kislelven örökíti meg. /mti/

bb. 10. banja lukai gyerekektudapestben

i vt/mm/zs/ll cz

1970. július 2.

a magyar partizán szövetség meghívására a banja-lukai földrendés által sújtott területről egykori jugoszláv partizánok gyermekeinek 40 tagú csoportja érkezett csütörtökön reggel budapestre, néhány napig a fővárosban maradnak, majd négy hetet töltenek a balatonlelész gyermeküdülőben. /mti/

bb. 11. rendezték az új dávodi gyógyfürdő területét

vid kz/ll cz

1970. július 2.

a bács-kiskun megyei és a bajai járási tanács továbbá 21 környéki község anyagi támogatásával kiépült a délvidék új gyógyfürdője a dávod melletti pilspökpusztán. /folyt.köv./

- 8 -

bb. 11./ rendezték ... folyt./ ll

részlegesen már egy év óta üzemel a fürdő, de rendezettej/ teljes szépségében még csak most fogadhatja vendégeit. a napokban helyezték izembe a második 38 fokos melegvizet adó termákkutat. a hajduszoboszlóihoz hasonló gyógyvizzel táplált medencéket gyönyörű diszparkokkal öveztek. a romantikusan megtervezett új fürdőligetet 12 fajta fa és cserje díszíti. nyolcezer aranyesőt és szomorufüzet, juhar, hárs, nyár, platán és más fafajta-tét ültettek el, közöttük sétányokat alakítottak ki. a 20 holdas fürdőtelep mellett kijelölték azt a területet, ahová rövidesen hétvégi nyaralókat lehet építeni. az érdeklődésre jellemző: eddig 30 vállalati üdülő és 350 családi vikendház építésére nyújtottak be igényt a dávodi községi tanácshoz. a külföldiek is rövid idő alatt felfedezték az új bácskai fürdőt. ahazánkban tartzkodó franciák, csehszlovákok, ndk- és nszk-beliek váltottak már jegyet a fürdőbe, a szomszédos jugoszláviából pedig csoportosan fogadják a látogatókat, az idei csúcsforgalom: 1400 fürdőző egy napon. /mti/

bb. 9. 112 Licencet vennének, 137-et kínálnak eladásra a kgm vállalatok

i sl/mm/ie/ll cz

1970. július 2.

a kgm felmérése szerint a tárcához tartozó vállalatok érdeklődése megnőtt a külföldi találmányok iránt, bár az indokolt-nál még mindig jóval kevesebb licencet vásárolnak. az elmúlt 25 évben összesen 92 külföldi szabadalmat vettek, ebből 32-t az utóbbi két évben. a szerény eredmények ellenére a tendenciák most már biztatóak: jelenleg a kgm vállalatok 112 külföldi licencet keresnek, s örvendetes volna, ha minél előbb minél több szerződés jönne létre.

mindenesetre kedvező jelenség, hogy a megvásárolt licen-cek egyre gyorsabban realizálódnak. a licenc-vásárlási szerződés-kötés időpontjától a bevezetéséig most már átlag 11 hónap telik el a régebbi 22 hónappal szemben, bár ettől jelentősen eltérő eredményeket is tapasztaltak. /folyt.köv./

- 9 -

bb. 9./ 112 licencet .. folyt./ 11

a ganz műszer művek például a svájcából vásárolt licenc alapján két hónap alatt vezette be az ugynevezett csuszóhuzalos mérő-
- nihadak gyártását, míg a bakony műveknek 21 hónapra volt
szükségük ahhoz, hogy a gyarkolatban alkalmazzák egy újfajta
- vezetőkvédő kapcsoló osztrák licencét.

az utóbbi időben vásárolt licencok alapján kitűnő minő-
- ségű exportképes termékeket állítanak elő. a csepel művek h-
- adástechnikai gépgyára a torinói emanuel cégtől megvett szaba-
- dalom alapján garázsipari berendezéseket készít, s ebből évente
136 millió forint értékű exportát szocialista és tőkés orszá-
- gokba. az élelmiszeripari berendezés és gépgyártó vállalat a
simonazzi olasz cég dokumentációt felpaszálva palacktöltő-
- gépsor gyártását vezette be, amelyek a szocialista piacn, to-
- vábbá közel és közép-keleten egyaránt kelendők és évente tíz-
- millió forint exportot tesznek lehetővé.

a ganz műszer művek a tettez zürichi cégtől vásárolt li-
- cencért a szabadalom alapján gyártott kézzáruval fizet, s mi-
- vel a terméknek másutt is igen nagy a piaca, a licenc díj és a
gyártás bevezetésének költsége három év alatt megtérül. aba-
- kony művek az osztrák schmack cég szabadalma alapján öt évvel
- hozza előre egyes kapcsolótípusok gyártásának idejét a licenc
- és bevezetési költségei pedig nem egészen három év alatt megtérül-
- ne.

akgm vállalatok nemcsak vásárolnak, hanem egyre több sza-
- badalmat eladásra kínálnak. jelenleg összesen 137 magyar licen-
- cet ajánlanak külföldi partnereiknek, az orion és a telefongyár
- például 24-24 -et, az elektroakusztikai gyár 22-t, a távközlési
- kutató intézet 16-ot, a híradástechnikai kutató intézet pedig 13-
- t.

néhány magyar licenc már elkelt. az egyesült izzó a thoriumus
- katód előállításának, a távközlési kutatóintézet az újfajta elektro-
- lit-kondenzátor gyártásának licencét adta el egy-egy nszk-
- beli cégnek, míg a gépipari technológiai intézet a precíziós
- öntés technológiájának szabadalmát egy jugoszláv vállalatnak ./mt1/
-.-

- 10 -

bb 12. mérleg: a most záruló színházi évad - negyvenkét
- új magyar dráma - dr. malonyai dezső nyilatkozata

i sz3/lk/um zs cz

1970. július 2.

bezárták a fővárosi színházak kapuit, s hamarosan valamennyi
- vidéki színházban is megkezdődik a nyári szünet. az 1969-70-es
- színházi évad főbb tapasztalatairól dr. malonyai dezső, a mű-
- velődésügyi minisztérium színházi főosztályának helyettes ve-
- zetője a következő nyilatkozatot adta szőke sándornak, az mt1
- munkatársának:

- a most befejeződött színházi évad mérlege egészében
- véve pozitív. néhány éve még általános volt a panasz, hogy a
- magyar drámák - kiváltképpen új alkotások - nem szerepelnek kellő
- súllyal a műsorokban, rossz a kapcsolat a színházak és a szerzők
- között. az elmúlt években meghirdetett pályázatok és a szorosabb,
- elevebb kapcsolatok eredményeként ott tartunk, hogy évadon-
-ként több mint negyven - ebben az évadban negyvenkét - új magyar
- mű került, illetve kerül a közönség elé. a színházak műsorának
- mintegy 23 százaléka - közel egynegyede - tehát a nemzeti dráma-
- termés legfrissebb alkotása. figyelemre méltó, hogy a színre
- vitt harminckilenc prózai műből huszonkettőt a fővárosi, tizen-
- hetet pedig a vidéki színházak mutattak be.

- elgondolkoztató viszont, hogy az évad - a művek tematiká-
- ja és műfaja szempontjából - „komorabb”, volt az előzőnél: a
- tavalyi hét zenés bemutatóval szemben az idén már csak három
- könnyűműfajú, zenés produkcióra, illetve bemutatóra vállalkoztak
- színházaink. az egybek közt arra utal, hogy nőttek a követelmé-
- nyek, az igények a zenés művek színvonalát illetően is, s ma
- már nem lehet a siker reményében olcsó, selejtes szövegeknyvek-
- kel előállni.

- a záruló idény nagy pozitívumai közé tartozik, hogy színhá-
- zaink magas művészi szinten emlékeztek meg felszabadulásunk
- 25. évfordulójáról és a lenin centenáriumról. külön öröm számunk-
- ra, hogy az egyik legpolitikusabb műfajban, a dokumentumdrámában,
- illetve annak színrevitelében is jelentős művészi tettek szület-
- tek. gyurkó lászló lenin-je a nemzeti színházban, a magyar kér-
- dés a tháliában, taar ferenc nap a város fölött című műve a
- debreceni csokonai színházban bizonyára emlékezetes művészi él-
- mény marad a nézők számára.

/folyt.köv./

- 11 -

bb 12. / mérlegen: a most záruló ... folyt./um

- új drámáink többsége világos, határozott mondanivalóval szolgálja a szocialista tudatformálást, az izlésfejlesztést, örövendetes, hogy több szerző a kispolgári életvitelt, magatartást élesen bíráló művel lépett a közönség elé, s ma már az sem számít ritkaságnak, hogy az író a helytelen jelenségek, tendenciák bírálatán túl a kiutat is megpróbálja megmutatni. nem véletlen, hogy az évad egyik nagy sikere éppen egy ilyen műnek és előadásának köszönhető: szakonyi károly „adashibájára” gondolkok, amelyet várkonyi zoltán rendezett. több kiemelkedő színvonalú darab egyes társadalmi rétegek, csoportok, generációk önismeretét, feladatainak felismerését segítette elő, mint például a thália stúdióban kiváló előadásban bemutatott cserkadarab, a „ki lesz a bálanya”.

- a magyar irodalom nagy őregel - illyés gyula, déry tiber, és németh lászló - a lét, az emberiség, a nemzet, a nép nagy problémáira kerestek választ drámai költeményeikben, drámáikban. ezek nagyszerű művészi eszközökről tanuskodnak, bár egy s más vonatkozásban van vitatkozni valónk szerzőikkel. nagy eredménye az évadnak, hogy több új szerzőt indított el a színházi világban, mint például jókai annát, moosár gábort, csák gyulát, cseres tibort, galgóczi erzsébetet, és csapó györgyöt - több kevesebb sikerrel.

- mind a fővárosban, mind vidéken több nagyszerű rendezésnek, színészi alakításnak tapasztaltunk. érdemes megjegyezni, hogy ezekben a sikerekben egyformán esztóztak az idősebb és a fiatalabb generációhoz tartozó művészek. egyik-másik nagy siker éppen új magyar művek bemutatóihoz kapcsolódott. a magyar színházi élet egyre jobban korszerűsödik - eszközeiben, törekvéseiben egyaránt. a színház új műhelyei: az idén is működött, sőt tovább gyarapodott stúdiószínházak. a régebben indult thália stúdió mellett, a debreceni és a győri kezdeményezések után, az idén tartotta első előadásait a miskolci és a békéscsaba stúdiószínház. jó kezdeményezés, hogy előadásaikra olykor amatőrökkel összefogva vállalkoztak, - mint például szegeden. ebben az évadban indultak meg a gyurkó lászló igazgatásával megnyitott ugynevezett 25. színház előkészíteli munkái is.

/folyt.köv./

- 12 -

M

bb 12. /mérlegen: a most záruló ...2.folyt./um

- bővültek, szélesedtek színházművészetünk nemzetközi kapcsolatai is. a nemzeti színház több produkciója emlékezetes sikert aratott a szovjetunióban és lengyelországban. figyelemre méltó eredménnyel öregbítette külföldön színházművészetünk jó hírét a bábszínház, a pécsi balett, valamint a thália színház finnországban, a józsef attila színház bulgáriában, a miskolci nemzeti színház jugoszláviában. egyre jobban kibontakoztak a határmenti kapcsolatok is: békéscsabaiak jártak aradon és aradiak békéscsabán, a szegediek produkciókat „cseréltek”, a szabadkaiakkal; nagyváradi román és magyar színészek léptek fel debrecenben. nagy volt nálunk is a színzái vendégjárás: bolgár, csehszlovák, nyugat-berlini és legutóbb olasz együttes vendégszerepelt hazánkban a fentiekén kívül. joggal mondhatjuk tehát, hogy a magyar színházi élet egyre jobban belekerül a világ színházi életébe. /mti/

--

- 13 -

M

bb 13. a „Hirös város” címere a 70 éves kecskeméti konzervgyár új törzsgárdajelvényén

vid fm bh -cz

1970. július 2.

a 70 éves kecskeméti konzervgyár igazgatósága pályázatot írt ki új törzsgárdajelvény tervezésére, amely a világhírű, zömmel exportra termelő vállalat negyedszázados fejlődését és jellegét szimbolizálja. több mint harminc pályázó közül sebők éva, a gyár könyvelője vitte el a pálmát. az általa tervezett jelvény a „Hirös város” parányi címere mögött egy üveg konzerv, gyümölcs és a jellegzetes három füstölős gyárkémény látható. az új törzsgárdajelvényt még ebben az évben átadják azoknak, akik 25, 20, illetve 15 éve dolgoznak a nagyműtű kecskeméti üzemben./mti/

-. -

bb 14. napirenden budafok közvilágításának korszerűsítése

t gj zs bh -cz

1970. július 2.

a közvilágítás korszerűsítésének terveiről tájékoztatták az elektromos művek illetékesei csütörtökön a xxii. kerületi tanács végrehajtó bizottságát. az év hátralevő részében a budafok-térségi vasútállomás és a budapesti határ között mintegy három kilométer hosszúságban javítják a közvilágítást; a tóth józsef utca és a hárosi aluljáró között pedig nagy fényerejű higanygőzlámpák szerelnek fel. a következő hat hónapban a kerületben öt transzformátor állomást létesítenek, s tervezik a dunai üdülőttelep, az endrődi utca, a brassói utca, a galamb utca, az arany jános utca és a medve utca világításának korszerűsítését is.

a kerületben az elmúlt esztendőben több mint 15.500 rossz izzót, higanygőzlámpát cseréltek ki, 11 utcában csaknem 60 új lámpát szereltek fel és csaknem 500 lakást kapcsoltak be a villanyhálózatba./mti/

-. -

- 14 -

8.05 bh

10 920

bb 15. tizenhárom ország eszperantistáinak találkozója gyulán - kétszáz résztvevőt várnak a 8. nyári eszperantó egyetemre

vid fm bh -cz

1970. július 2.

nyolcadszorra nyitja meg kapuit vasárnap gyulán a nyári eszperantó egyetem. a „gyulai nyári” egyik legjelentősebb eseményére, az eszperantisták nemzetközi találkozására az idén hazánkban és 12 országból több mint kétszáz vendéget várnak. az angliából, ausztriából, bulgáriából, csehszlovákiából, jugoszláviából, romániából, lengyelországból, olaszországból, svédországból, az ndk-ból, az nszkó-ból és a szovjetunióból n valamint a hazánk minden tájáról érkező hallgatókat színvonalas kulturális programmal fogadja az alföldi fürdőváros. az egyetem egy hetes programjában tíz előadás hangzik el zenei, földrajzi, irodalmi, természettudományi, képző- és népművészeti témákról. az idei programban is szerepel a hagyományos nyelvvizsga, a tárlatlátogatás, filmbemutató és egy - gyula, békéscsaba, orosháza, szarvas, kondoros nevezetességeit bemutató - megyei körutazás. az egyetem hallgatóinak különleges élményt ígér a gyulai belvárosi templomban első ízben megrendezendő orgonahangverseny, és ugyancsak érdekesnek ígérkezik a magyar est, amelyen a legszebb magy népdalokat tolmácsolják neves nótáénekesek.

a 8. nyári eszperantó egyetemen résztvesz és előadást tart dr. ivo lapenna egyetemi tanár, az eszperanto világszövetség elnöke is./mti/

-. -

bb. 16. a nők és a fiatalok helyzetéről tárgyalt a szakszervezetek országos tanácsa

t/sl/rj hgy 1970. július 2.

csütörtökön az édosz székházban ülést tartott a szakszervezetek országos tanácsa. az értekezletet földvári aladár, a szot elnöke nyitotta meg, majd első napirendi pontként somoskői gábor, a szot titkára előterjesztette a szot elnökségének jelentését és határozattervezetét a bérből és fizetésből élő nők és fiatalok között végzett szakszervezeti tevékenységről és a további feladatokról.

utalt arra, hogy a szakszervezeteknek a dolgozó nők és az ifjúság ügyével, sajátos gondjaival a jövőben következetesebben kell foglalkozniuk, s bátran kell küzdeniük azért, hogy a dolgozó nők és az ifjúság érdekei jobban érvényesüljenek.

/folyt.köv./

9.16 rj

- 15 -

10 1010

bb. 16. / a nők és a fiatalok... 1. folyt./rj

- társadalmunkban - mondotta - a nők politikailag és közjogilag egyenjogúak. ezeket a jogokat azonban ma még nem minden nő realizálhatja. az elmúlt 25 év rendkívül nagy fejlődése is kevés volt ahhoz, hogy ezen a területen megszűnjék a szemléleti elmaradottság. a legelső feladat tehát, hogy mind a vezetők, mind a dolgozók körében megszűnjék a helytelen szemlélet. ez nemcsak agitáció dolga, az eddiginél határozottabban kell élni a törvényadta lehetőségekkel, ténylegesen jobbat tenni a dolgozó nők élet- és munkakörülményeit. az iparban foglalkoztatott nőknek több mint 46 százaléka még ma is egészségre ártalmas munkahelyen dolgozik. egész sor textil, ruha, bőr, vegyipari és vasipari vállalat nem tett meg mindent a munkakörülmények javítására. a szellőző és elszívó berendezések hiánya, vagy megromlásuk miatt a műhelyekben nem ritka a 40-45 fokos hőség, a pára a por. bár a baleseti statisztika nem jelez súlyos gondokat, elégedettségre, nincs ok. a balesetet szenvedett nők jelentős része - a kézműiparban és a háziiparban több mint 33 százaléka, a textiliparban 36, a nyomdaiparban 39 százaléka - 14-19 éves fiatal. joggal merül fel a kérdés: miért tűrik a gazdasági vezetők és a szakszervezeti szervek, hogy rossz munkakörülmények között dolgozzanak a nők ezrei. kevesebb magyarizációt és kibuvót, de annál több és sürgősebb tettet várunk a helyzet mielőbbi megváltoztatására. a szakszervezeti bizottságok és a munkavédelmi felügyelők ne legyenek elnézőek és megértőek, ha azt tapasztalják, hogy a munkások és főleg a munkásnők tömegei veszélyes munkakörülmények között dolgoznak.

a szot titkára ezután a nők három műszakjának problémájáról szólt. - teljesen indokoltnak tartjuk azt az igényt, követelést, - mondotta - hogy elsősorban a sokgyermekes és az egyedülálló anyákat mentesítsük a három-műszakos foglalkoztatás alól. javasoljuk, hogy az iparban dolgozó nők éjszakai műszakját két ütemben szüntessük meg. állami, gazdasági szerveink biztosítsák, hogy az első ütemben fokozatosan minden sokgyermekes és egyedülálló anya mentesüljön a három műszak alól. belátható időn belül pedig - ha ennek feltételei megteremtődnek, - és ezért a szakszervezeti mozgalom teljes erejével küzd - ugyancsak fokozatosan szüntessék meg az iparban foglalkoztatott nők éjszakai műszakját. annak nincs reális alapja, hogy valamennyi nő számára megszüntessék a három-műszakos beosztást, ahol azonban ez nem szűnik meg, ott is kedvezőbb munkafeltételeket kell teremteni.

/folyt.köv./

9.22 rj

- 16 -

bb. 16. / a nők és a fiatalok... 2. folyt./rj

a továbbiakban azokról a vizsgálatokról szólt, amelyek feltárták, hogy elveinkkel ellentétben a nők egyenlő munkájukért nem kapnak a férfiakéval egyenlő bért. utalt arra, hogy az 1949-es bérnomenklaturák a helyes törekvés ellenére is, megőrizték a multnak azt a vonását, hogy a női iparágakat bérezés szempontjából a legalsó kategóriákba sorolták. azóta sok minden kedvező irányban fejlődött, az alaphelyzet azonban sajnos megmaradt. ma is az átlag bérszint alatt vannak azok az ágazatok, mint például a textil, a ruházati, az élelmiszer és a fémtömegcikkipar, továbbá a kereskedelem, az egészségügy és az oktatásügy, amelyekben nagyrészt nők dolgoznak. az alkotmányban foglaltaknak e megsértése felsőbb szervek előtt is sok esetben csupán „bocsánatos bűnnek”, számít. ezt a helyzetet nem szabad tovább fenntartani, szívós, következetes munkával érvényt kell szerezni a munka szerinti elosztás elvének.

ezután arról szólt, hogy a nők az elmúlt évtizedekben növelték politikai, szakmai ismereteiket, nem kevés a vezetésre képes nő. ugyanakkor sem az állami, gazdasági életben, sem a politikai, társadalmi vezetésben nincsenek megfelelő arányban képviselve. ilyen szempontból még a szakszervezeti mozgalomban is sok a pótolni való.

a továbbiakban a szot titkára arról tájékoztatta a tanácsulást, hogy a negyedik ötéves terv előkészítése során a szakszervezetek több javaslatot terjesztettek elő a nődolgozók helyzetének javítására. indítványozták a gyermekintézmények eddiginél gyorsabb ütemű fejlesztését, állami és vállalati erőforrások együttes felhasználásával. további javaslat, hogy megkülönböztetett figyelmet kell fordítani és konkrét intézkedéseket kell tenni az egyedülálló és gyermeket nevelő dolgozó nők és nagycsaládok helyzetének javítására. a népgazdasági lehetőségekkel összhangban fejleszteni kell a szolgáltatásokat, mindenki számára elfogadható áron megkönnyítve a háztartási munkát.

szervezeti kérdésekről szólva bejelentette, hogy a szot elnöksége megalakította a nőbizottságot, amelynek elnökévé Czerván Mártonnét nevezték ki.

/folyt.köv./

9.30 rj

Tb 1010

- 17 -

bb. 16. / a nők és az ifjúság... 3. folyt./rj

az ifjúság fokozott segítéséről szólva az előadó kifejtette, hogy még jobb munkamegosztást kell kialakítani a párt, a szakszervezetek és az ifjúsági szövetség szervezetei, az állami és gazdasági vezetés között, valamennyi szinten. a szakszervezetek számára is rendkívül fontos az ifjúság segítése, nevelése, mert tagjainak egyharmada kereken egymillióan az ifjúsági korosztályhoz tartoznak. a szakszervezeteknek kötelességük, hogy segítsék megoldani a fiatalok anyagi, szociális, bérézési gondjait. figyelemmel kell kísérniük a munkásifjúság politikai, erkölcsi fejlődését, szakmai műveltségük, munkás-öntudatuk alakulását. a szakszervezeteknek ezt a munkát azzal kell kezdeniük, hogy tevékenyebben vegyenek részt a fiatalok pályaválasztásának segítésében. jobb feltételeket kell teremteni, a mintegy 240 000 ipari tanuló érdekeinek védelméhez. a szakszervezeteknek védnökséget kell vállalniuk a szakmunkás-tanulók felett. határozottan védeni kell általában a munkás fiatalok érdekeit. a hétköznapi gyakorlatban kell érvényt szerezni annak az elvnek, hogy a végzett munka, nem pedig a kor az értékmérő. a munkásifjúság nagy többsége szorgalmas, rendszerűket sajátjának vallja, azt támogatja, gondjaik azonban sokszor nagyobbak, mint a felnőtteké, bár vágyaik, igényeik nem mindig reálisak. ezért nem lehet elítélni őket, nem igényeiket kell kvisszaszorítani, hanem segíteni kell őket, hogy munkájuk nyomán mielőbb teljesülhessenek vágyaik. támogatni kell a fiatal szakmunkásokat, mérnököket, hogy tudásuk fejlesztésével a legjobbak közé emelkedjenek, márkás munka kerüljön ki kezükből, és ilyen módon keresetben is elérjék a legjobbak szintjét. a fiatalok nagy többsége maga is megtesz mindent azért, hogy megtalálja helyét az életben, ha ez nem mindenkinél sikerül, abban gyakran a munkahelyi kollektívák, a gazdasági, a szakszervezeti vezetők is hibások. társadalmi összefogással kell a fiatalokat a közösség érdekeivel is számoló becsületes munkásemberré, sőt közéleti emberré nevelni. ehhez az is szükséges, hogy a fiatalok tanulják meg jogaik gyakorlását. felelősségüket csak akkor érzik igazán, ha ők maguk is részt vesznek terveink kovácsolásában a munkahelyeken és országos méretekben egyaránt. - egyáltalán nem tartjuk megfelelőnek, - mondotta a szót titkára - ahogyan ma az ifjúság részt vesz saját ügyeinek intézésében. a fiatalok ugyanis nem elégednek meg azzal, hogy csupán képviselőik útján hallassák véleményüket. helyes az a törekvés, hogy személyesen is részt vegyenek holnapjuk kialakításában. nem szabad valamiféle nagyszájuskodásnak tekinteni a fiataloknak talán nem mindig pontosan megfogalmazott véleményét. a vezetőképességet, az ítélőképességet csak úgy tudják megszerezni, ha fiatalon bevonjuk őket a vezetésbe.

/folyt.köv./

9.40 rj

- 18 -

bb. 16. / a nők és az ifjúság... 4. folyt./rj

- a párt központi bizottságának ifjúságpolitikai irányelvei a szakszervezeti mozgalmat arra ösztönzi, hogy a jövőben még céltudatosabban segítsék ifjúságunkat a szocialista emberrévalás útján. abban, hogy a fiatalok hozzáértőbben élni tudjanak jogaikkal, s felismerjék kötelességeiket. tudatossá kell tenni az ifjúságban, hogy a szocialista ember nem egyszerűen az anyagi javak bőségét, hanem az erkölcsi és szellemi javakban is gazdag embert jelenti. a szocializmus építése ma is mindennapi forradalmi munkát követel, ha ez nem is olyan látványos, mint a felszabadulás utáni időkben. a gátakon, s az árvíz okozta károk helyreállításán dolgozó fiatalok tizezreinek áldozatkészsége bebizonyította, hogy ifjúságunk szívesen vesz részt e munkában. a szakszervezeteknek is fontos feladata, hogy az ifjúság lelkesedését még inkább kibontakoztassa, jó munkájáért valamennyi fiatal méltó anyagi és erkölcsi megbecsülésben részesüljön.

/folyt.köv./

bb. 17. többszörös karambol

1/zsu/rj hgy

1970. július 2.

hétfőn este a 1x. kerületben az üllő ut és a somfa-köz kereszteződésében szabálytalanul ment át az uttesten fluch erzsébet 79 éves nyugdíjas és elütötte egy személyautó, amely ezután egy motorkerékpárnak ütközött. a motorkerékpár pedig egy másik személyautónak. a baleset következtében az idős asszony olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt, a motorkerékpár vezetője könnyebb sérülést szenvedett. /mti/

.-

bb. 18. vízbe fulladt

1/zsu/rj hgy

1970. július 2.

heves megyében a káli egyetértés tsz használaton kívüli sóderbányájának vizében fürdött orbán sándor 16 éves gimnáziumi tanuló s a vízbe fulladt. /mti/

.-

9.45 rj

- 19 -

bb. 19. a jövő hét közepén megkezdik a búza aratását - továbbra is kedvez az időjárás

1/jf/rj hgy

1970. július 2.

az elmúlt napok meleg napsütéses időjárása kedvez a mezőgazdaságnak. a hét elején baranya, fejér és bács megyékben már nagyobb területen láttak hozzá a beérett őszi árpa aratásához. a mezőgazdászok azt várják, hogy a jövő hét elején még nagyobb ütemben kezdik meg az árpa betakarítását. a jövő hét közepére - az időjárástól függően - várják a kenyérgabona „premierjét”, július 8-10 körül vágják majd le az első kenyérgabona tőkeket az ország délabb fekvésű melegebb vidékein, ahol az elmúlt napok kánikulai időjárása különösen meggyorsította az érést. az árpára és a zabra különösen jól jött a meleg, ezek a kultúrák ugyanis a többihez képest kissé lemaradtak a fejlődésben, de a napsütés hatására most szépen „helyrejöttek”, és jó termésrel biztatnak. országsszerte vágják a repcét.

a tiz napos meleg elősegítette a kukorica, a dohány és a fűszerpaprika gyarapodását is. ezek a növények azonban az elmúlt év hasonló időszakához képest még valamivel fejletlenebbek. még érzik a kései kitavaszkodás miatti lemaradást. a burgonya és a cukorrépa országsszerte igen szép, talán ezeknek a növényeknek kedvezett legjobban június második felének időjárása. az őszi burgonya most virágzik. a korait mindenfelé szedik, olyan ütemben, ahogy a piaci igények megkívánják.

a vidékről érkező jelentésekből arra lehet következtetni, hogy a növényápolás is meggyorsult. csak ott van jelentősebb lemaradás, ahol a belvizek visszavetették a munkát, nem tették lehetővé a gyomtalanítást. a zöldborsót országsszerte szedik, nagyon jó a termés, és a konzervgyárak a minőséggel is elégedettek. a lucernát másodszer, a vörösheret pedig először kaszálják. az utóbbi különösen jó termést hozott. a rétek kaszálását azonban meg kell gyorsítani, mert ez a munka eléggé vontatottan megy.

a melegigényes zöldségfélék főképpen a paprika és a paradicsom a jó idő hatására nagyot fejlődött, a tavalyinál azonban még valamivel gyengébbek. a szabadföldi paradicsom első terméskötése befejeződött, a paprika pedig virágzik. a vöröshagyma szintén jó termést ígér, július első napjaiban. a korai csersznyeét leszedték, a szamóca-szüret befejezéshez közeledik. elérkezett a késői csersznye főszezonja.

az elmúlt két-három nap viharos időjárása - az első jelentések szerint - a vihargócokban kisebb-nagyobb károkat okozott.
/mti/

10.44 rj

- 20 -

b. 20. bocsássák szabadon a dominikai kommunista párt főtítkárát

1/h1/rj hgy

1970. július 2.

a magyar közvélemény felháborodással fogadta a hírt: dominikában letartóztatták martiso isa tonde elvtársat, a dominikai kommunista párt főtítkárát. az usa-t kiszolgáló reakciós dominikai rendszer megrettent a kommunista párt növekvő tömegbefolyásától / a legutóbbi, 1970. május 16-i választásokon a párt felhívására a választásra jogosultak 33 százaléka tartózkodott a szavazástól / és megfélemlítéssel akarja azt csökkenteni.

a magyar szilidaritási bizottság táviratban ítélte el az emberi jogokat sértő, reakciós rendőri akciót és követelte a főtítkár szabadon bocsátását. /mti/

..

bb. 21. termelnek az első ortaházi olajkutak

vid/kz/rj hgy

1970. július 2.

ez év eleje óta négy kutat mélyítettek az olajkutatók a zala megyei ortaháza község határában és mind a négy sikeres volt. az első ortaházi olajkutak már termelnek. kész az első olajgyűjtő tankállomás is, ahonnan egyelőre tartálykocsikkal szállítják el a kőolajat. az olajjal együtt felszínre törő jelentős mennyiségű földgázt leválasztják. az egyik kut annyi jótégő földgázt termel, ami 7 000 háztartás szükségletét fedezi.

az ortaházi szénhidrogénlelőhely kutjainak napi hozama 90-180 köbméter között van. a térség kutatását tovább folytatják. úgy tervezik, hogy az év végéig újabb nyolc kutat mélyítsenek. /mti/

..

bb. 22. halálos közlekedési balesetek

lk/rj hgy

1970. július 2.

xiv. kerületben a mogyoródi ut és a mexikói ut kereszteződésénél bodor pál 19 éves betonozó, budapesti lakos motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy teherautóval. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt, míg utasa lovász péter 17 éves betonozó, budapesti lakos életveszélyes sérüléssel került a kórházba, ahol meghalt.
/folyt.köv./

11.15 rj

- 21 -

bb. 22. / határoz ... i. folyt./rj

csepelen a rákosi endre utca és a kölcsény utca kereszteződésénél kulcsár gyula 23 éves ipari tanuló, budapesti lakos motorkerékpárral nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy teherautóval. a baleset következtében nádházi sándor 48 éves nyugdíjas, budapesti lakos, a motorkerékpár utasa olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. kulcsár gyulát súlyos sérüléssel szállították kórházba a mentők.

/mt1/

bb. 23. emberölés

lk/rj hgy

1970. július 2.

csütörtök hajnalban budapestben az v., tolbuchin körút 4. szám alatti házban az ittas vimmer józsef 41 éves szállítómunkás szót váltás közben baltával agyonütötte a vele közös háztartásban élő juhász péterné 46 éves konyhai dolgozót. a többszörösen büntetett előéletű vimmer józsefet a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte. /mt1/

bb. 24. bíróság előtt a vörösmarty utcai gyilkos

t/bc/rj hgy

1970. július 2.

a fővárosi bíróságon csütörtökön megkezdődött zádor gábor 22 éves segédmunkás, üllői lakos emberölési bűnyüének tárgyalása. az ügyészség nyereségvágyból és különös kegyetlenséggel elkövetett emberöléssel vádolja.

a vádirat szerint zádor egy hónappal azután, hogy előző büntetéséből szabadult, a nyugati pályaudvaron éjszaka megismerkedett egy 57 éves pincérrel, s kérésére felment annak közeli vörösmarty utcai lakására. az éjszakát együtt töltötték, s távozáskor a fiatalember 100 forintot kapott ujdonsült ismerjétől. zádor körülnézve a lakásban arra következtetett, hogy tulajdonosa jelentősebb összeggel rendelkezik, s elhatározta, hogy ha alkalma lesz rá, megszerzi. erre másnapi találkozásukkor elérkezettnek látta az időt. amikor a pincér aludt, súlyos vázával többször fejbe ütötte, majd addig fojtogatta, s szurkálta késsel amíg az meghalt. ezután különböző értékeket magával vitt s eg részüket eladta. a tárgyalás több napig tart./mt1/

11.20 rj
k

Tóth

- 22 -

bb. 25. fél év alatt csaknem ezer lakást adtak át a borsodi építők

vid/rj kz hgy

1970. július 2.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói többségében miskolcon kilenszázkilencven lakást építettek, az év első felében, s ezek közül hétszázötvenkilencet házigyári termékekből szereltek össze. a panelos technológiát fürdőszoba térelemek előregyártásával és alkalmazásával fejlesztették, s az eddiginél nagyobb gondot fordítottak a minőség javítására. több mint négyszáz új lakás tulajdonos garancialevelet is kapott a különböző szakipari ágak szocialista brigádjaitól. ezekben vállalták, hogy az új otthonok „üzemelésé”, közben kibukkanó hibákat - amelyekért ők a felelősök - műszak után díjtalanul kijavítják.

az év első hat hónapjában az új lakásokon kívül sok más létesítményt is átadnak. a miskolci szentpéterikapui új városrészben korszerű szolgáltatóházat és százötven férőhelyes ovodát, a diósgyőri bulgárföldi lakótelepen jól felszerelt éttermet és eszpresszót, a győri kapuban emeletes ifjúsági házat, leninvárosban pedig negyven gyermek elhelyezésére alkalmas bölcsődét avattak. az év végéig nagyjából házigyári panelekből miskolcon, kazincbarcikán, ózdon és leninvárosban még kétezer lakást szerelnek össze. /mt1/

bb. 26. általános árvizi leszerelés csongrádban - visszatért medrébe a maros, - 800 centiméter alatt a tiszta

vid/kz/rj hgy

1970. július 2.

a csongrád megyei folyók körzetében megkezdődött az általános árvizi leszerelés. erre azért kerülhetett sor, mert a maros visszatért medrébe és szegednél a tiszta vízállása is a 800 centiméteres szint alá süllyedt. ilyen tiszai vízszintnél máskor már másodfokúra szokták csökkenteni a védekezést. most azonban még csütörtökön fenntartották a harmadfokú készültséget biztonsági intézkedésként, mert a gátak sok helyen meggyengültek, ellenálló képességük erősen csökkent.

/folyt.köv./

11.38 rj

Tóth

- 23 -

bb. 26. általános árvízi... 1. folyt./rj

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság az általános le-
szerelés első lépéseként megszüntette az árvízvédelmi körzeteket, és
visszatért az eredeti szervezeti rendszerhez. az igazgatóság
szegedi központjából kivezényelt szakemberek nagy részét is vissza-
hívták. a gátakon a figyelőszolgálat mellett nagy erővel foly-
tatják a védelmi anyagok visszanyerését. 3,500.000 homokzsákot
szednek fel és ürítenek ki. a zsákok nagy része teljesen tönkre-
ment. ezeket ki kell selejtezni. jó ütemben halad szeged
város védelmi vonalának, a körtöltésnek a „kicsomagolása”, a töl-
tést 11 kilométer hosszúságban borították be fólia takaróval, amit
most felszednek és majd a mezőgazdaságban hasznosítanak. /mti/
-.-

bb. 27. tizenöt éves a miskolci pamutfonoda

vid/kz/rj hgy

1970. július 2.

tizenöt éve, 1955. július 2-án kezdték meg a ter-
melést közép-európa egyik legkorszerűbb textilüzemében, a miskolci
pamutfonodában. az üzem kezdetben 33.048 orsóval termelt, jelen-
leg pedig 44.112-vel. fejlesztésének fontos állomásaként két esz-
tendeje öt, csehszlovákiától vásárolt orsónélküli fonógépet kapott
az üzem, s ez forradalmasította a fonalkészítést.

a miskolci pamutfonó az idén csaknem 5300 tonna fonalat gyárt.
az indulás óta eltelt másfél évtized alatt termelése négyszere-
sére nőtt. a termelésnövekedést műszaki fejlesztéssel, a munka
termelékenységének javításával érték el. erre mutat az is, hogy
az üzem foglalkoztatottainak száma ugyanezen idő alatt csak két-
szeresére emelkedett. /mti/
-.-

11.58 rj

10 1300

- 24 -

bb. 28. Ulászett a tit országos előadói konferenciája

t/te/rj hgy

1970. július 2.

a tit filozófiai, hadtudományi és nemzetközi választmánya
csütörtökön a kossuth klubban megtartott országos előadói
konferencián az antikommunizmus stratégiájának kérdését
vitatta meg. bevezető előadást tartott pálos tamás, az mszp közpon-
ti bizottságának alosztályvezetője; korreferensek voltak bálint
antal és dr. fukász györgy akadémiai, illetve főiskolai tanárok.
/mti/
-.-

bb 29. két ember haláláért ítelték el az ittas gépkocsivezetőt

vid-kz/tné bzs - cz

1970. július 2.

foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan ve-
szélyeztetésért került a miskolci járásbíróság elé tassi mihály
halmaji lakos. a harmincéves gépkocsivezető ez év áprilisában a
miskolci 3-as aköv tulajdonát képező tehérgépkocsival ment haza
halmajba. április 4-én több „feketefuvar”, vállalt, egyik ut-
ján felvette kocsijára soltész istvánt és pongrácz lászlót. az ut-
baeső kocsmákban italt fogyasztott velük. a kocsit így - ittas
állapotban - az utviszonyokhoz képest nem biztonságos sebesség-
gel vezette. az autó hernádkércs és kiskiniza között az árokba
borult, az ajtaja kinyílt, soltész istván és pongrácz lászló ki-
zuhant és meghalt.

a járásbíróság tassi mihályt három évi és hat hónapi bünte-
tésvégrehajtási munkahelyen letiltendő szabadságvesztésre ítélte,
a gépjárművezetéstől pedig két évre eltiltotta. /mti/
-.-

bb 30. kénmentes gázolaj - üzemi próbák az első hazai gázolaj
kénmentesítőben

vid/kz bzs -cz

1970. július 2.

a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi telepén megkezdtek
az üzemi próbákat az első hazai kénmentesítő gyáregységben. az
új létesítményben a sok kellemetlenséget okozó kénvegyületek-
től szabadítják meg a gázolajat. az eddig előállított gázola-
jok ugyanis egy százaléknyi kénvegyületet tartalmaznak, s ez
sok szempontból káros. a kén égéstermékkel szennyezi a levegőt
és megrövidíti a motorok élettartamát. az évi 340.000 tonna
kapacitású új szőnyi üzemből 0,2 százalék alá szorítják a gáz-
olaj kén tartalmát.
/folyt. köv./

12.45/bzs

10 1300

- 25 -

bb 30. /kénmentes 1. folyt./bzs

a mintegy 150 millió forintos költséggel épített korszerű létesítményt leningrádi mérnökök tervezték. a berendezések 70 százalékát is a szovjet ipar szállította. a folyamatos termelést három hónapi próbaüzem után kezdik meg. azután mind a hazai, mind a külföldi piacon jobb minőségű gázolajjal jelenik meg a komáromi kőolajipari vállalat.

a gázolajból kivont kén hasznosítására is új üzemeltetnek. ebben a rövidesen elkészülő új létesítményben a kénhidrogénből szilárd, lemezes ként állítanak majd elő. e mesterségesen gyártott kén - amit elsősorban a vegy- és gyógyszeriparban hasznosítanak - tisztább és jobb minőségű a külföldről importált ásványi eredetű kénnél. ennek az üzemnek a berendezéseit a német demokratikus köztársaságból szállították. /mti/

-. -

bb 31. meghalt szőnyi miklós

gk bzs -cz

1970. július 2.

szőnyi miklós, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, a pest megyei pártbizottság, a vas- és fémipari dolgozók szakszervezete központi vezetőségének, a hazafias népfront országos tanácsának tagja, a mígért vállalat igazgatója váratlanul elhunyt. temetéséről később történik intézkedés.

az mszmp pest megyei és vi.
kerületi bizottsága

/mti/

-. -

m 32. időjárásjelentés

rj hgy

1970. július 2.

a meteorológiai intézet jelenti július 2-án csütörtökön
12 órakor

átfutó esők

a hűvös óceáni levegő, miután elárasztotta nyugat-európát, tovább folytatta útját kelet felé. a hőmérséklet így közép-európában is visszaesett. az említett területeken szerdán a hőmérséklet csúcserőke 2-6 fokkal alacsonyabb volt, mint a legutóbbi 8 év átlaga.

/folyt. köv./
12.58 rj

13¹⁵

- 26 -

bb. 32. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

szárazföldünk időjárására továbbra is a változékonyság jellemző. a szovjetunió európai területének nagy részén meleg van, a hőmérséklet napközben eléri a 25-26 fokot.

hazánkban szerdán változóan felhős volt az ég és 4-10 órán át sűrűt a nap. szórványosan záporok, zivatarok alakultak ki, a lehullott csapadék mennyisége általában nem volt számottevő, csak kisvárdán mértek 6 mm-t. a hőmérséklet napközben általában 20-25., észak-keleten 26-28 fokig emelkedett, csütörtökön hajnalra 10-16 fokig hűlt le a levegő. délelőtti változóan felhős idő volt, egy-két helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órára 19-25 fokig emelkedett.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 16.9 fok volt 4.7 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag,

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, alig változik,

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 22 fok volt. a duna vizállása budapesterél: 443 cm.

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős idő, többfelé újabb esők, néhány helyen zivatar. mérsékelt, napközben megélénkülő nyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 20-25 fok között.

távolabbi kilátások hétfőig:

legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 10-15 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 20-25 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható. /mti/

-. -

13.00 rj

10^{13¹⁵}

- 27 -

bb 33 terven felül 4.100 tonna cementet szállítottak el a tatabányai gyárból - vagonhiány akadályozza a munkát

vid/kz/rj cz

1970. július 2.

a tatabányai cementgyár dolgozói igen nagy erőfeszítéseket tettek azért, hogy többtermeléssel járuljanak hozzá az árvizkárok mielőbbi helyreállításához. felajánlották, hogy a korábban tervezettnél nagyobb ütemben szállítják a cementtárolókból a kész terméket. az év végéig összesen 5000 tonna többletcement kiszállítását ajánlották fel. az els 6 félévet várakozáson felüli teljesítménnyel zárták: az előírtnál 2 200 tonnával több cementet gyártottak és a tervezettnél 4 100 tonnával többet szállítottak el. a mészégetők 1800 tonnával teljesítették tul tervüket. a termelés növelése érdekében a gyár összes fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozója feláldozta egy-egy szabadnapját is.

x néhány napja azonban vagonhiány akadályozza a tatabányai cementgyár munkáját. a silók már annyira megteltek cementtel, hogy mindössze kettő és fél napra elegendő tárolóterük van. a tatabányaiak a más segítségét kérik, mert ha nem kapnak elegendő vasuti kocsit, rövidesen leállnak a cementőrléssel. ez esetben pedig naponként 1500 tonna - 300 lakás felépítéséhez elegendő cement esik ki a termelésből. /mti/

bb

36. bemutatkoznak az új búzafajták

vid-kz/tné szb -cz

1970. július 2.

az országos mezőgazdasági fajtakísérleti intézet 26 állomásán nagy jelentőségű búzakisérletek vannak folyamatban. hazai és külföldi fajták közül választják ki a szakemberek azokat, amelyek az eddig ismerteknél többet teremnek és egyéb jó tulajdonságokkal rendelkeznek. az új ígéretes búzafajtákat ezekben a napokban bemutatják a megyék és a mezőgazdasági nagyüzemek szakembereinek. a 220 holdas szombathelyi kísérleti állomáson csütörtökön zajlott le az ismerkedés az új búzákkal.

amint dr. kapás sándor, az országos mezőgazdasági fajtakísérleti intézet igazgatója ismertette: az ország buza vetésterületének 80 százalékán termesztünk jelenleg bezosztaját. e fajtának fontos szerepe van a magyar kenyérgabona termelés fejlődésében. nagy része van abban, hogy a termésátlagok 15 mázsa fölé emelkedtek, s így kenyérgabonából önellátók lettünk. ma már azonban még jobb termőképességű fajták kellenek. a fajtakísérleti intézet állomásain is ilyen szempontból vizsgáztatják a különböző hazai és külföldi búzákat. különösen jónak ígérkezik a kísérletbe vont fajták közül a szovjet aurora, a kavkáz, a kubilejnaja és a rannaja. a francia moisson-nak, valamint az ugyancsak szovjet mirokovszkaja-88-nak ugyancsak fontos szerepe lehet a hazai termés hozamok emelésében. az új magyar fajták közül a kiszombori 1-es igéri a legtöbbet. a felsorolt fajták különböző időben érnek s így termelésük lehetőségét ad a betakarítási idő széthúzására, illetve a gépek jobb kihasználására. /mti/

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y

1970. július 2.

bb. 34. a minisztertanács ülése

rj cz

1970. július 2.

a kormány tájékoztatási hivatala közli.

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette a külügyminiszter jelentését franz jonasnak, az osztrák köztársaság szövetségi elnökének június 15. és 19. közötti hivatalos magyarországi látogatásáról. a kormány meglelégedéssel állapította meg, hogy a magyar népköztársaság és az osztrák köztársaság kapcsolatai az utóbbi években örvedetesen bővültek és az osztrák államelnök látogatása és tárgyalásai hozzájárultak a két ország közötti jószomszédi együttműködés továbbfejlesztéséhez.

a külügyminiszter ezt követően gaafar mohamed nimeri, a szudáni demokratikus köztársaság forradalmi parancsnoki tanácsa elnökének június 22. és 25. között, a magyar népköztársaságban tett hivatalos baráti látogatásáról számolt be. a kormány meglelégedéssel vette tudomásul, hogy a szívélyes, baráti légkörben lefolyt tárgyalások hasznosak, eredményesek voltak, a két ország közötti kapcsolatok mind politikai, mind gazdasági és kulturális téren örvedetesen fejlődnek és a felek megállapodtak abban, hogy az együttműködés bővítésére irányuló kezdeményezéseket továbbra is bátorítani fogják. /folyt.köv./

13.50 rj

- 1 -

NÁ 1420

bb. 34. / a minisztertanács... 1. folyt./rj

a kormány meghallgatta a külügyminiszter jelentését a varsói szerződés tagállamai külügyminisztereinek június 21-22-i tanácskozásáról.

a minisztertanács megvitatta és elfogadta a kohó- és gépipari miniszter jelentését a közúti járműgyártás fejlesztésének helyzetéről. a jelentés a fejlesztést szolgáló beruházások, a termelés, az értékesítés és a gazdasági eredmények eddigi alakulásával foglalkozik. a harmadik ötéves tervidőszakra előirányzott beruházások túlnyomó része az év folyamán befejeződik.

az országos találmányi hivatal elnökének előterjesztésére a kormány rendeletet hozott a találmányok és egyéb hasznosítható műszaki megoldások külföldre juttatásának engedélyezéséről és nyilvánosságra hozatalának rendjéről. a rendelet jelentős mértékben egyszerűsíti az ezzel kapcsolatos korábbi intézkedéseket.

a külkereskedelmi miniszter előterjesztésére a kormány elfogadta a külföldi hivatalos kiállítások 1971. és 1972. évi programját, valamint a mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszter jelentését az idei országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás előkészületeiről.

a minisztertanács titkárságának vezetője ismertette az országgyűlés június 25-26-i ülészakán elhangzott képviselői észrevételeket és javaslatokat. a kormány felkérte az érintett minisztereket és országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy vizsgálják meg a javaslatok megvalósításának lehetőségeit és tájékoztassák arról az országgyűlés elnökét és a javaslattevő képviselőket.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt. /mt1/

-.-

13.55 rj

- 2 -

Mf 1425

bb 35. vállalat-ellenőrzés a belkereskedelemben

t kf/kf szb 1e

1970. július 2.

az elmúlt hónapokban az illetékes miniszterhelyettesek, főosztályvezetők közreműködésével 91 vállalat tevékenységét, gazdálkodását értékelte a belkereskedelmi minisztérium. a vállalati beszámoltatások tapasztalatait csütörtökön Lukács Ottó, az információellenőrzési főosztály vezetője sajtótájékoztatón ismertette.

a gazdaságirányítás új rendszerében még nem alakult ki a minisztérium beavatkozási módszerei, lehetőségei. a vállalati ösztönzés alapvető módszerének a felügyeleti ellenőrzés látszik. ezt gyakorolta lényegében most először a minisztérium, alapos, átfogó a vállalat tevékenységének minden részletére kiterjedő vizsgálat alapján.

a minisztérium megítélése szerint az élelmiszerkereskedelemben és a vendéglátóiparban megfelelő volt az áruellátás, de ugyanez nem mondható el az ipari kereskedelemről. a vállalatok egy része különféle helyes és célravezető kezdeményezéssel törekedett az áruellátás javítására, néhányan például alapanyagot szereztek be az ipar számára, gépeket vásároltak a nekik szállító ipari vállalatok kapacitásának növelésére, több vállalatot kellett azonban elmarasztalni, mert nem tett meg mindent a szükséges áruk beszerzéséért, néhány vidéki cipe-nagykereskedelmi vállalatot például azért bíráltak, mert nagy módon rendelt árut, nem tördölt a határidőkkel, s így a lehetőségek ellenére nem tudott megfelelő választéket nyújtani a vevőknek, az áruellátás hiányosságaihoz az is hozzájárult, hogy a központtól távolabb eső kirendeltségek, telepek vezetőinek még nincsen megfelelő önképzésük az áru beszerzésére, az ezzel kapcsolatos tárgyalásokra, a vizsgálat során a legtöbb vállalatnál kifogásolták, hogy a vezetők többsége idejének nagy részét a napi, operatív feladatokra fordítja, s kevésbé foglalkoznak a vállalat jövőjével, azaz, hogy a következő években hogyan fogják lebonyolítani az egyre növekvő forgalmat.

a minisztérium tíz - többségében vidéki - vállalat, a fővárosban pedig a csemege, a pannónia, a bizományi áruház vállalat - jó munkájáért három-három vezető állású dolgozó nyereség prémiumát növelték, míg 20 vállalatnál különböző hiányszágok miatt csökkentették a vezetők jutalmát. /mt1/

-.-

14.33/szb

-29-

Mf 1425

kb. 38. minőségvizsgáló népi ellenőrök

vid-kz szb -cz

1970. július 2.

egyres fogyasztási cikkek minőségét és a minőségvédelmi rendszer működését vizsgálta meg a vas megyei népi ellenőrzési bizottság. a tapasztalatokat a testület csütörtöki szombathelyi ülésén összegezték. kifogásolták, hogy a megvizsgált kereskedelmi vállalatok, illetve egységek nem rendelkeznek megfelelő minősítő szervezettel. a minősítést a boltvezetők és helyetteseik, illetve az osztályvezetők és helyetteseik végzik, általában a mennyiségi átvétellel egyidőben. e fontos művelethez szükséges szabványok, tanúsítványok, illetve ellenőrző minták nem állnak mindenütt rendelkezésre. a szabvánnyal való azonosításra a legtöbb minősítő képtelen. így azután a boltok pultjain, vagy a vásárlás után az otthonokban kerülnek napvilágra azok a minőségi hibák, amelyeket az iparvállalatok elkövettek és a kereskedelmi vállalatok nem tártak fel.

a népi ellenőrök megállapították, hogy a minőség ellenőrző apparátus az ipartól a kereskedelmig nem funkcionál megfelelően. a tapasztalatok szerint az ipar a termelés növekedésével párhuzamosan nem szigorítja a gyártásközi minőségellenőrzést. arra is felfigyeltek, hogy a kereskedelem nem tud szigorú az ipar vétségeinek megtorlásánál. a „jó” üzleti kapcsolatok fenntartása érdekében a szankciók a legtöbbször elmaradnak. ennek káros következményeit a fogyasztók érzik.

a népi ellenőrzési bizottság javasolta, hogy gyakrabban indítsanak tanfolyamot a minőségi ellenőrök részére, és növeljék a nagykereskedelmek minőségellenőrző apparátusát. /mti/

bb 39. közveszélyes munkakerülőt ítelt el a tatai városi bíróság

vid-fm szb -cz

1970. július 2.

zajzon istván, 22 éves foglalkozás nélküli tatai városi lakos a múlt évben feltételeesen szabadult a börtönből. rövid idő múlva azonban ismét bűncselekményt követett el. még a börtönből levelet írt az egyik budapesti gyárnak, s kérte, hogy szabadulása után adjanak neki munkát. az üzem fel is vette zajzont, aki azonban egyetlen napot sem dolgozott. napjait csavargással - rendszerint a főváros pályaudvarain - töltötte. munkavállalás helyett a külföldről érkezőktől különböző árucikkeket vásárolt, s azokat jelentős haszonnal eladta. zajzon istvánt a tatai városi bíróság visszaesőként elkövetett közveszélyes munkakerülésként egy évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte. budapesti területéről pedig három évre kitiltotta. az ítélet jogerős. /mti/

14.40/szb

-30-

NÁ-14E

bb. 37. mindenkire kötelezővé teszi a gépjármű biztosítást - az állami biztosító sajtótájékoztatója

t/kt/rj 1e cz

1970. július 2.

a gépjárműbiztosítás időszerű kérdéseiről, terveiről tájékoztatta csütörtökön az újságírókat balázs józsef igazgató, az állami biztosító gépjárműbiztosítási főosztályának vezetője.

az idei első fél évben sajnálatos módon tovább növekedett a gépjármű balesetek száma. budapesten 43 százalékkal, vidéken 32 százalékkal több gépjármű kárt jelentettek be, a 25 százalékkal emelkedett a nemzetközi vonatkozású gépjármű balesetek száma is. jóllehet az üdülési, vikendelési időny később indult, mégis 70 százalékkal több kárt jelentettek be a biztosító balatoni kirendeltségeinél, mint a múlt évben. júniusban szomorú rekordot ért el a budapesti gépjármű kárrendezési központ: több mint 4 000 károsult, vagy kártokozó gépjármű tulajdonos ügyét kellett intéznie. a balesetek, a karambolok anyagi következménye még nem mutatható ki, de előrelátható, hogy lényegesen meghaladja a káreset számának növekedését, mert több az új, az értékesebb kocsi, drágább a javítás, nagyobb a sérültek káresetvesztése, a rokkantak járadéka stb.

személyi sérülések, az anyagi károk növekedése teszi szükségessé és sürgetővé a gépjármű biztosítás általános mindenkire kötelező bevezetését. a szavatossági biztosítás nevét egyébként július 1-től megváltoztatták, a gépjármű felelősségi biztosítás ugyanis jobban kifejezi azt a célt, amit szolgál. az állami biztosító jogszabálytervezetet dolgozott ki a gépjármű felelősségi biztosításnak mindenkire, az állami vállalatokra is kötelező bevezetésére.

a biztosító az utóbbi időben egész sor intézkedést hozott a gépjárműtulajdonosok érdekében. így például a casco biztosításban díjemelést nélkül nagyobb kockázatot vállalnak, s a casco érvényes az alkalmi vezetőre is. foglalkozik az intézet a casco biztosítás választékának bővítésével, s további nyolc országgal tárgyalnak a casco érvényének kiterjesztéséről.

az utóbbi időben gyorsították az ügyvitelt: készpénz-előleget, hitellevelet adnak a károsultaknak, most a kisebb karosszéria-károk rendezésének egyszerűsítését tervezik. a főosztályvezető végül bejelentette, hogy az ügyfelek jobb kiszolgálása érdekében jövőre 25 millió forintos költséggel korszerű, műszakilag és technikailag jól felszerelt új kárrendezési központot helyeznek üzembe budapesten, a hamzsabégyi úton. /mti/

14.40 rj

- 31 -

M 1500

bb. 40. „főpróba,, a 11. pécsi ipari vásáron - három magyar és egy jugoszláv vállalat kaptára kiállítás nagydíját

vid/rj cz

1970. július 2.

a kiállító vállalatok képviselői és újságírók jelenlétében csütörtökön megtartották a 11. pécsi ipari vásár és kiállítás „főpróbáját,, a vásáron 101 országos és megyei vállalat, gyár, szövetkezet, továbbá 34 jugoszláv cég szerepel legújabb, legjobb termékeivel.

dr. németh lajos, pécs megyei jogú város tanácsának vb elnökhelyettese tájékoztatta a sajtó munkatársait a felszabadulásunk negyedszázados jubileuma jegyében rendezett kiállításról. elmondotta, hogy sok évi szünet után tavaly és most nyílt ismét alkalmuk a mecseki iparvidék gyárainak, vállalatainak arra, hogy a nagyközönségnek bemutassák, milyen termékek előállításával, közvetítésével foglalkoznak. köztudott, hogy pécs és baranyát a nehézipar jellemzi. az iparban foglalkoztatottak negyven százaléka a bányákban keresi kenyerét. az utóbbi négy évben gyorsult a könnyű- és élelmiszeripar fejlődése, amit a kiállítás is tükröz. az ipari seregszemlére szívesen jöttek az ország más részeiből is kiállítók. az érdeklődés idén már jóval meghaladt a lehetőségeket. sok hazai és szomszéd jugoszláv cég helyigényét nem tudták kielégíteni.

csütörtökön osztották ki a 45 tagú szakmai bíráló bizottság értékelése alapján oda ítelt díjakat is. a négy vásári nagydíjat - a pécsi porcelángyárban készült félméter magas, gyönyörű eozin padlóvázákat - a magyar selyemipari vállalat, a pamutnyomóipari vállalat, a komlói carbon könnyűipari vállalat és a jugoszláv oriolik oriovac cég kapta meg. a vásárhoza nagydíját, az együtt kiállító mecseki szénbányák vállalat és mecseki ércbányászati vállalat, a monócsi farosttémeggyár és a fim pécsi porcelánagyára nyerte.

a megyei tanács, pécs város tanácsa és a megyei kiszöv az idén is külön nagydíjat alapított, amelyet az irányításuk alá tartozó, legeredményesebben tevékenykedő szerelőipari és szolgáltató vállalat, a pécsi vegyipari vállalat, illetve a minőségi ruházati ktsz nyerte el.

a fentiekén kívül százötven termék kapott I., II., illetve III. díjat. tavaly ezek száma még csak harminchat volt. a közönség szavazatainak alapján július 13-án, a vásár bezárásakor kilenc közönség díjat osztanak majd ki.

a 11. pécsi ipari vásár és kiállítás pénteken délelőtt ünnepes külsőségek között nyílik meg. /mti/

--

14.45 nj

- 32 -

MF 1510

44.05/055

bb. 41. évadzáró társulati ülés a miskolci nemzeti színházban

vid/fm/rj cz

1970. július 2.

a miskolci nemzeti színház művészei, rendezői és műszaki dolgozói csütörtökön tartották meg évadzáró társulati ülésüket. salgó gábor igazgató az elmúlt két évad eredményeit mérte fel. elmondta, hogy az egri gárdonyi géza színház és a miskolci nemzeti színház egyesítése után a két város színház látogatóinak igényeit csak sajátosan összeállított műsortervvel lehetett kielégíteni. ez a korszerű népszínház egerben és miskolcon is egyaránt jól vizsgázott. a mostani évadban például a két városban 568 előadást tartottak negyedmillió néző előtt. a következő színi évadban tizenkét bemutatóra kerül sor: többek között katona józsef bánk bán, gyárfás miklós dinasztia és darvas józsef kegyelmes ur hozománya című művei szerepelnek a programban. az új évad utolsó hónapjában -budapesti és vidéki színházak részvételével - megrendezik a miskolci vigjáték-hetét. /mti/

--

bb 43. „alapítványos,, nyári egyetemisták

vid/fm/um cz

1970. július 2.

a vas megyei üzemek és intézmények huszonöt alapítványt létesítettek, amelyekkel hazai és külföldi érdeklődőknek lehetővé teszik a savaria nyári egyetemen való részvételt. a vas megyében pár évvel ezelőtt indított hasznos kezdeményezés a savaria nyári egyetem sikerének egyik legfontosabb tényezője. az augusztus 10-14. között megrendezendő művészettörténeti, régészeti témájú előadássorozatra eddig 65-en jelentkeztek az ndk-ból, franciaországból, az usa-ból, olaszországból, hollandiából, lengyelországból, csehszlovákiából, ausztriából, jugoszláviából és belföldről. /mti/

--

- 33 -

10.30/um

MF 1600

bb 42. kisz -építőtábor az egykori szeri monostor romjainak feltárásánál - nemzeti emlékparkká kívánják fejleszteni a sövényházi árpád-émlékmű környékét

vid/fm/um cz

1970. június 2.

a csongrád megyei muzeumok régészeinek irányításával a sövényházi árpád-émlékmű közelében megkezdtek az egykori szeri monostor romjainak feltárását. a munkálatok segítségével a csongrád megyei kisz-bizottság építőtábort szervezett a helyszínen. kéthetenkénti váltásokkal augusztus elejéig a szegedi középiskolások harminc-harminc tagú csoportjai segídek az ásásoknál. a fiatalok első brigádja már munkába állt. a tervek szerint teljesen feltárják az egykori huszonkilencszáz tizenhat méteres templom alapjait, amelyben fehér- és vörösmárvány-tömbök is találhatóak. az árpád-korban épült monostort a tatárjárás után építették újjá. a régészek remélik, hogy most megtalálják az eredeti épület maradványait is. az alapok feltárása után az 1950-es években feleltelen elemek által elpusztított egyik oldalbejárati falat az eredeti téglák felhasználásával újjáépítik. az anonymus feljegyzései szerint a honfoglalás után tartott első országgyűlés helyén épített monostor maradványait romkertként mutatják majd be az érdeklődőknek. a tervek szerint ez része lesz egy nagy nemzeti emlékparknak.

x x x

hantos Mihály, a csongrád megyei tanács vb. elnökhelyettese az mti munkatársának elmondta, hogy a sövényházi árpád-émlékmű környéke kettős értelemben is fontos történelmi emlékhely. a feljegyzések és a kutatások igazolják, hogy itt volt a magyarok első országgyűlése a honfoglalás teljes befejezése után. 1945. tavaszán hivatalosan itt kezdődött meg ünnepélyesen a földosztás, amellyel, hogy a felszabadulást követően spontánul más területeken korábban is megkezdtek már a parasztok a földek birtokbavételét. a két nagyjelentőségű történelmi esemény feleltelenül indokolja, hogy a mostani, viszonylag szerény környezetben lévő árpád-émlékművet övező negyven holdas területen nemzeti emlékparkot létesítsenek.

az ezt szorgalmazó, a terveket kidolgozó emlékbizottság erdei ferenc akadémikusnak, az mta főtitkárának elnökletével, számos országos és csongrád megyei állami és társadalmi szerv vezetőjének részvételével a közelmúltban megtartotta első ülését. /folyt.köv./

15.45/um

- 34 -

M 1605

bb 42. /kisz-építőtábor ... folyt. 1um

jelenleg az egykori szeri pusztán található sövényháza és nem messze pusztaszer község. ezért közigazgatásilag rendezni kívánják a környékbeli községek elnevezését, úgy hogy az emlékpark pusztaszer nevű helységhez tartozó területen legyen, magába foglalja a mostani sövényházi árpád emlékművet valamint a monostor romjait is.

a tervek szerint a negyven holdas parkban két új muzeumot kívánnak létrehozni. az egyik a honfoglalásnak, a másik a földosztásnak állítana emléket. az emlékbizottság szorgalmazza, hogy a második világháború alatt budapesten megsérült fesztély-körképét restaurálják és azt legméltóbbnak tartott helyén, az első országgyűlés színhelyén, az emlékparkban helyezték el. az árpád-émlékmű mellett kívánják felállítani a „második honfoglalás”, a földosztás emlékművét, valamint anonymus szobrát. ugyanitt skanzen, fürdő, lovaspálya és számos szolgáltató intézmény, kemping létrehozását is tervezik.

a tervek megvalósítására az emlékbizottság barati józsefnek a hazafias népfront országos tanácsa főtitkárának, hantos mihálynak a csongrád megyei tanács vb elnökhelyettesének és dr. ágoston józsefnek a csongrád megyei pártbizottság titkárának vezetésével albizottságokat hozott létre, amelyek tagjai már munkához láttak. /mti/

.-.

bb 45. közlekedési balesetek

1 zsu/gk/um cz

1970. július 2.

nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette motorkerékpárját dömsöd határában péter jános 25 éves lakatos. egy utkanyarban áttért a menetirány szerinti baloldalra és neki-ütközött egy fának. a baleset következtében péter jános a helyszínen meghalt, utasát, ifj. jakab bálint 32 éves eladót súlyos sérüléssel vitték kórházba.

vác határában a 2-es főútvonalon kalácska istván 38 éves gépkocsiveető az 1-es épü teherautójával kanyarodás közben nem adta meg az elsőbbséget és üssütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetője, dudás vince 26 éves esztergályos a helyszínen meghalt. a rendőrség a teherautó vezetőjét őrizetbe vette. /mti/

.-.

15.52/um

- 35 -

M 1610

bb 44. szeptemberben mutatják be a felszabadítás című film harmadik részét

1 szö/tr/um cz

1970. július 2.

az öt részre tervezett felszabadítás című nagyszerű szovjet játékfilm harmadik részét szeptemberben mutatják be. a második világháborút dokumentumhűséggel idéző szovjet filmalkotás első két részét a győzelem napján, májusban szinte egyszerre tűzte műsorára európa csaknem valamennyi jelentősebb városának, fővárosának filmszínháza. budapesten a corvin panoráma szélesvásznú filmszínházban a bemutató óta több mint 40.000-en látták a lángoló iv és az áttörés című első két részt. a fővárosban továbbra is műsoron tartják a felszabadítást, és az első két részt a továbbiakban a pesterzsébeti tátra moziban vetítik. /mti/

--

bb 46. a fülöp-szigetektől, japánból, hawaiiból és ausztráliából is érkeznek hallgatók a nyári egyetemekre - vasárnap nyit az eszperantó egyetem gyulán

1 fe/gk/um cz

1970. július 2.

vozári edit, az mti munkatára jelenti:

az idén az ország tizenegy városában - gyulán, esztergomban, sopronban, miskolcon, pécsen, veszprémben, debrecenben, szegeden, keszthelyen, szombathelyen és zalaegerszegen rendezik meg a tit a már gazdag hagyományokkal rendelkező nyári egyetemet, amelyek kellemes környezetben biztosítanak tanulási, művelődési és pihenési lehetőséget a nagyszámú hazai és külföldi résztvevőknek. a hallgatók megismerkednek az ország legszebb tájaival, műemlékeivel, ipari és mezőgazdasági létesítményeivel, tudományos intézményeivel. egy-egy tudományterületről speciális ismereteket szereznek. kezdős és haladó fokon magyar nyelvoktatásban és korrepetálásban részesülnek, az előadásokat neves tudósok tartják. a programot kirándulások, városnéző séták, múzeum- és tárlatlátogatások, bemutatók teszik változatossá. hangversenyek, művészi műsorok, népi együttesek fellépései, díjnyertes filmek bemutatói, zenés-táncos összeállítások is gazdagítják a programot. alkalmuk nyílik a hallgatóknak, hogy érdeklődési körüknek megfelelően tudósokkal, írókkal, művészekkel és közéleti személyiségekkel találkozzanak.

/folyt.köv./

- 36 -

16.107/um

NA 16²⁵

bb 46. /a fülöp-szigetektől ,... folyt./um

a nyári egyetemeink iránt az idén is világszerte nagy az érdeklődés - mondották tájékoztatásul a tit-ben, az eddig beérkezett jelentkezések alapján mintegy 1500 hallgatóval számolnak, köztük 1200 külföldivel. a vendéghallgatók közül sokan az európai szocialista országokból érkeznek, de még mintegy 25 más államból várnak hallgatókat köztük olyan távoli tájakról, mint a fülöp-szigetek, japán, hawaii és ausztrália. az usa-ból 80 tagú pedagóguscsoportot várnak szegedre, a pedagógiai nyári egyetemre.

a nyári egyetemek közül elsőnek az eszperantó egyetem „nyitja kapuit”, vasárnap gyulán. itt nyolcadszor rendezik meg immáron a nyári eszperantó egyetemet, amely az évek során nemzetközi rangot vívott ki az eszperantó nyelvű tudományos ismeretterjesztésben. előadói az idén is neves hazai és külföldi eszperantisták lesznek.

sopron - a műemlékváros - július 6 és 20 között ad otthont a nyári egyetemnek. itt van európa egyik legrégebbi erdőgazdasági tudományos intézete is, és így a hallgatók többek között megismerkednek a magyar erdőrendezés sajátos módszereivel, magyarországi vadgazdálkodásával. szegeden július 11 és 23 között tartják a pedagógiai nyári egyetemet, amelynek központi témája az idén a „szocializmus és nevelés”, s akészülő v. nevelésügyi kongresszus jegyében kerül megrendezésre. a vendégek természetesen részt vesznek a szabadtéri játékok előadásain is. a balatoni nyári egyetem otthona július 15 és 29 között veszprém lesz, ahol immáron 1958 óta rendszeresen megrendezik az egyik legnépszerűbb nyári egyetemet, itt zömében külföldiek ismerkednek a magyar tengerrel és környékének történetével, képzőművészeti és népművészeti emlékeivel. a duna-kanyar művészeti nyári egyetem székhelye esztergom lesz július 17-31 között, s kodály zoltán szellemében a magyarországi ének-zenei neveléssel és annak személyiségformáló hatásával foglalkozik majd. a népek barátságáért pécsi nyári egyetem résztvevői baranya megye nevezetességével, múltjával, jelenével s a több nemzetiségű táj népeinek életével ismerkednek meg közelebbről. a borsodi nyári egyetem keretében a megye, a város és főleg észak-magyarország földrajzával, történelmi fejlődésével, gazdasági műszaki és tudományos munkásságával és nem utolsósorban a világhírű tokaji borvidékkel ismerkednek a hallgatók július 20 és 31 között.

/folyt.köv./

- 37 -

16.13/um

NA 16²⁵

bb 46. / a fülöp-szigetekről 2. folyt./um

a debreceni nyári egyetem immár 43 éves múltja tekint vissza, s népszerűsége évről-évre több érdeklődőt vonz debrecenre, nemcsak az európai országokból, hanem a tengerentúlról is. fő jellemzője, hogy a magyar művelődés, a magyar nyelv és kultúra iránt érdeklődők továbbképzéséhez kíván segítséget nyújtani. itt három tagozat működik a nyelvtudás fokának megfelelően, s a közös előadásokon kívül külön programot biztosít a hallgatóknak. fölkeresik a tanfolyam résztvevői a hortobágyot, s a helyszínen tanulmányozzák a régi pusztai életmódról összegyűjtött emlékeket. a debreceni nyári egyetem a többitől eltérően egy hónapig tart, július 17 és augusztus 15 között. ugyancsak augusztusban rendezik meg keszthelyen a georgikon nyári egyetemet, szombathelyen a savaria nyári egyetemet és a zalaegerszegi néprajzi nyári egyetemet, amely a folklór iránt érdeklődőknek nyújt gazdag művelődési lehetőséget. /mti/

bb 47. szombaton nyílik a fiatal iparművészek első országos kiállítása

i zsu/zsu/um cz

1970. július 2.

első ízben rendezik meg a fiatal iparművészek országos kiállítását: az ernst muzeumban július 4-től 19-ig mutatják be 80 fiatal iparművész csaknem 230 textil, kerámia, üveg, ötvös, butor és formatervező művészeti alkotását, kollekcióját és sorozatát.

az ifju alkotók olyan lakberendezési tárgyakkal és iparművészeti művekkel jelentkezik ezen a kiállításon, amelyek a fiatalság számára készültek, újszerűek és sorozatgyártásra is alkalmasak. a legjobban sikerült alkotások létrehozói a kisz központi bizottsága és az iparművészeti tanács pályadíjban részesíti, amelyeket szombaton délelőtt ad át kárpáti sándor a kisz kb titkára. a kiállítást július 4-én 12 órakor nyitja meg ünnepélyesen mikó sándor, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára. /mti/

16.20/um

- 38 -

M-16⁵⁰

bb 46. a nők és ... 5. folyt./ 11

somoskői gábor beszámolóját széleskörű vita követte. különböző emberek foglalkoztak azzal, hogy mit kell tenni a nők alkotmányban biztosított jogainak érvényesítésére. többen például igazolták, hogy a szakszervezetek határozott fellépése igen sokat segíthet a törvénytértek visszaszorításában. hantos jánosné, a kőzetkalkalmazottak szakszervezetének osztályvezetője például elmondta, hogy öt megyében megvizsgálták a nők bérezési arányait, munkakörülményeit, s a legdrívőbb torzulásokat a szakszervezet jelzésére a megyei tanácsok 24 óra alatt megszüntették. gyöngyösi istván, az építő szakszervezetének főtitkára a kibontakozó üzemi demokrácia eredményének tulajdonítja, hogy a nők és a fiatalok jogainak gyakorlati érvényesítésére - legalábbis az építőiparon az utóbbi négy hónapban többet tettek, mint korábban esztendőnk, sőt évtizedek alatt.

a szot tagjai egész sor olyan problémát is említettek, amelyeknek megoldásához hosszabb idő szükséges. baradziej lászlóné, a kistext szakszervezeti tanácsának titkára, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke és mások különösen azt szorgalmazták, hogy a nők közül is az eddiginél jóval többen kerülhessenek képzettségüknek megfelelő vezető beosztásba. bugár jánosné a hazugságias népfront főtitkárhelyettese például kifejtette, hogy a munkában és a vezetésben a nők egyenjogúságát sokhelyütt többnyire csak akkor hangsúlyozzák, ha egy-egy területen munkaerőhiány van, amikor betelik a létszám, az egyenjogúságról is a nők munkához való jogáról is szívesen megfeledkeznek. orosz lászló, a csepeli szerszámgépgyár szakszervezeti bizottságának agit-prop. titkára a női munka gyakori lebecsülése ellen tiltakozott. mint mondta, a kategóriájuknak megfelelő bért többnyire a nők is megkapják ugyan, az azonban senki sem vizsgálja, hogy a besorolás valóban megfelel-e az adott női dolgozók szakképzettségének. a tapasztalat az, hogy a női munkások többségét képzettségükön alul kategorizálják, így kevesebbet is keresnek, mint amit megérdemelnének. az ilyen gyakorlat ellen csepelen is és másutt is erőteljesen fel kell venni a harcot a szakszervezeteknek.

néhány felszólaló emlékeztetett a nemzetközi szakszervezeti nőbizottság létrehozásáról néhány évvel ezelőtt bukarestben hozott határozatra, s most feltették a kérdést, hogy e bizottság milyen módon segíti a nők egyenjogúságának gyakorlati megteremtését. dr. tóth mariló a szot tagja indítványozta, hogy tanulmányozzák ennek a bizottságnak a munkáját. javasolta a szot elnökségének, hogy ilyen szempontból is ujjtsa fel, bővítse nemzetközi kapcsolatait.

/folytató/

16.40/11

- 39 -

M-16⁵⁰

bb 46. / a fülöp-szigetektől 2. folytat./um

a debreceni nyári egyetem immár 43 éves múltja tekintetében, s népszerűsége évről-évre több érdeklődőt vonz Debrecenbe, nemcsak az európai országokból, hanem a tengerentúlról is. fő jellemzője, hogy a magyar művelődés, a magyar nyelv és kultúra iránt érdeklődők továbbképzéséhez kíván segítséget nyújtani. itt három tagozat működik a nyelvtudás fokának megfelelően, s a közös előadásokon kívül külön programot biztosít a hallgatóknak. fölkeresik a tanfolyam résztvevőit a hortobágyot, s a helyszínen tanulmányozzák a régi pusztai életmódról összegyűjtött emlékeket. a debreceni nyári egyetem a többiétől eltérően egy hónapi tart, július 17 és augusztus 15 között. ugyancsak augusztusban rendezik meg Keszthelyen a georgikon nyári egyetemet, Szombathelyen a Savaria nyári egyetemet és a Zalaegerszegi néprajzi nyári egyetemet, amely a folklór iránt érdeklődőknek nyújt gazdag művelődési lehetőséget. /mti/

bb 47. szombaton nyílik a fiatal iparművészek első országos kiállítása

i zsu/zsu/um cz

1970. július 2.

első ízben rendezik meg a fiatal iparművészek országos kiállítását: az Ernst Múzeumban július 4-től 19-ig mutatják be 80 fiatal iparművész csaknem 230 textil, kerámia, üveg, ötvös, butor és formatervező művészeti alkotását, kollekcióját és sorozatát.

az ifjú alkotók olyan lakberendezési tárgyakkal és iparművészeti művekkel jelentkeznek ezen a kiállításon, amelyek a fiatalság számára készültek, újszerűek és sorozatgyártásra is alkalmasak. a legjobban sikerült alkotások létrehozóját a Kisz Központi Bizottsága és az Iparművészeti Tanács pályadíjban részesíti, amelyeket Szombaton délelőtt ad át Kárpáti Sándor a Kisz kb titkára. a kiállítást július 4-én 12 órakor nyitja meg ünnepélyesen Mikó Sándor, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára. /mti/

16.20/um

M 16³⁰

- 38 -

bb. 16. a nők és ... 5. folytat./ 11

Somoskői Gábor beszámolóját széleskörű vita követte. Látványosan sokan foglalkoztak azzal, hogy mit kell tenni a nők alkotmányban biztosított jogainak érvényesítésére. többen például igazolták, hogy a szakszervezetek határozott fellépése igen sokat segíthet a törvénysértések visszaszorításában. hantos Jánosné, a közalkalmazottak szakszervezetének osztályvezetője például elmondta, hogy öt megyében megvizsgálták a nők bérezési arányait, munkakörülményeit, s a legdrívőbb torzulásokat a szakszervezet jelzésére a megyei tanácsok 24 óra alatt megszüntették. Gyöngyösi István, az építő szakszervezetének főtitkára a kibontakozó üzemi demokrácia eredményének tulajdonítja, hogy a nők és a fiatalok jogainak gyakorlati érvényesítésére - legalábbis az építőiparon az utóbbi négy hónapban töbet tettek, mint korábban esztendőnk, sőt évtizedek alatt.

a szót tagjai egész sor olyan problémát is említettek, amelyeknek megoldásához hosszabb idő szükséges. baradziej Lászlóné, a Kistext szakszervezeti tanácsának titkára, erdei Lászlóné, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke és mások különösen azt szorgalmazták, hogy a nők közül is az eddiginél jóval többen kerülhessenek képzettségüknek megfelelő vezető beosztásba. Bugár Jánosné a hazafiás népfront főtitkárhelyettese például kifejtette, hogy a munkában és a vezetésben a nők egyenjogúságát sokhelyütt többnyire csak akkor hangsúlyozzák, ha egy-egy területen munkaerőhiány van, amikor betelik a létszám, az egyenjogúságról is a nők munkához való jogáról is szívesen megfeledkeznek. orosz László, a Csepeli Szerszámgépgyár szakszervezeti bizottságának agit-prop. titkára a női munka gyakori lebecsülése ellen tiltakozott, mint mondta, a kategóriájuknak megfelelő bért többnyire a nők is megkapják ugyan, azt azonban senki sem vizsgálja, hogy a besorolás valóban megfelel-e az adott női dolgozók szakképzettségének. a tapasztalat az, hogy a női munkások többségét képzettségükön alul kategorizálják, így kevesebbet is keresnek, mint amit megérdemelnének. az ilyen gyakorlat ellen Csepelen is és másutt is erőteljesen fel kell venni a harcot a szakszervezeteknek.

néhány felszólaló emlékeztetett a nemzetközi szakszervezeti nőbizottság létrehozásáról néhány évvel ezelőtt Bukarestben hozott határozatra, s most feltették a kérdést, hogy e bizottság milyen módon segíti a nők egyenjogúságának gyakorlati megteremtését. úr. Tóth Marió a szót tagja indítványozta, hogy tanulmányozzák ennek a bizottságnak a munkáját. javasolta a szót elnökségének, hogy ilyen szempontból is ujtassa fel, bővítse nemzetközi kapcsolatait. /folyt.köv./

16.40/11

- 39 -

M 16³⁰

bb. 16./ a nők és ... 6. folyt./ 11

csaknem valamennyi felszólaló foglalkozott a gyermekintézmények nem kielégítő helyzetével. szegvári péterné, az orosházi járási tanács vb. titkára rendelkezésnek tartja, hogy még mindig nem rendezték a tanácsoknak azokat az anyagi forrásait, amelyekből támogatnák a gyermekintézmények hálózatának bővítését. javasolta, hogy a szot elnöksége indítványozzon kormány szintű döntést a gyermekintézmények fejlesztésének koordinálására. helyesnek tartaná, ha a tanácsok például adókedvezményrel, vagy egyéb módokon ösztönözhetnék a vállalatokat bölcsődék, óvodák létesítésére, fenntartására.

sokan szóvá tették, hogy a házimunka könnyítésére az adott anyagi viszonyok között is jóval több segítséget lehetne nyújtani. utaltak például arra, hogy a korszerű automata-mosógépeket, amelyek a munkáscsaládok egyenként nem tudnak megvásárolni, egy-egy ház, lakástömb lakói közösen vehetnék, s ezek használatához megfelelő helyiséget kellene rendelkezésükre bocsátani. más országok példájára nagyméretű hűtőszekrényeket is el lehetne helyezni egy házban, a lakók számára leválasztott külön rekeszekkel, s így azok is hűtőszekrényben tarthatnák az élelmiszert, akik egyelőre nem juthatnak fridzsiderhez.

a fiatalok helyzetével is a szot számos tagja foglalkozott. oros lászló véleménye szerint lehetővé kellene tenni, hogy a fiatalok kisebb kezdő összeggel is foghassanak szövetkezeti lakásépítkezéshez, turgonyi julia az mszmp kb társadalomtudományi intézetének tudományos munkatársa azt szorgalmazta, hogy a lányok számára jobban tegyék lehetővé a szakmai képzést. a szakközépiskolákban ugyanis ma még lényegében a fiúk iskolái, ezeknek lányhallgatói alig vannak. a szakszervezeteknek az eddiginél jobb tájékoztató munkával kell segíteniük a fiatal lányokat a szakképzettség megszerzésében.

kárpáti sándor, a kisz-központi bizottságának titkára örvedetesnek tartja, hogy a kisz és a szot kapcsolatai az ifjúságot érintő határozatok kidolgozásában szorosabbakká váltak, laza azonban még az együttműködés a határozatok végrehajtásának ellenőrzésében. javasolta, hogy a kisz központi bizottsága és a szot rövid időn belül együttes ülésen tekintse át a fiatalok helyzetét, a fiatalokat érintő jogszabályokat és egyeztessék elképzeléseiket a jogszabályok minél hatékonyabb érvényesítése érdekében.

/folyt.köv./
16.48/11

- 40 -

Nr 1802

bb. 49. eddig 23 millió téglát szállítottak az újjáépülő szabolcsi házaknak

1 55/mm/16/11 la

1970. július 2.

a szabolcsi árvíz sújtotta területen naponta 300-400 vagon építőanyagot fogadnak a mátészalkai, a vásárosnaményi és a csergeri és a fehérgyarmat vasútállomáson. afelmérések szerint összesen 106 millió téglát és egyéb falazóanyagot, 340 ezer köbméter kavicsot, 40 ezer tonna öv követ, 25 ezer vasbeton-áthidaló-gerendát, 65 ezer méter hosszúságú földmegerendát és 300 ezer földmébélés testet kell szállítani szeptember 15-ig, hogy az építőipari vállalatok és szervezetek teljesíthessék feladataikat az újjáépítésben, helyreállításban.

május végétől 23 millió téglát, 13 ezer köbméter kavicsot és 152 tonna követ szállítottak le. a szállítás ütemét már növelni kellene, de az utóbbi napokban sok helyen gondot okozott a vagonhiány. a vasútállomásokon, tehát a fogdóhelyeken most nincs baj a megrakott vagonok kiürítésével, inkább az a gond, hogy az építőanyagipari üzemek kapnak a vártnál kevesebb vasuti szállítóeszközt. most már naponta tulajdonképpen ezer vagon építőanyag-nak kellene érkeznie szabolcsba, hogy az előirt határidőig befejezhessék a szállításokat. e gondok csökkentése érdekében az országos helyreállítási albizottság tárgyalásokat folytatott az autóközlekedési tröszttel, s így a rakodóvágánnyal nem rendelkező téglagyáraknak az aköz nyújt segítséget termékeik elszállításához.

a vasuti vagonhiány csökkentésében nagyon sokat jelentene, ha nemcsak a szabolcsba irányított építőanyag-szállítmányoknál, hanem az ország valamennyi vasútállomásán és üzemében meggyorsítanák a vagonok kirakását és továbbítását. előreláthatóan július 20-ra befejeződik a fehérgyarmat-zajtai vasutvonal helyreállítása, s így már újabb helyeken a gajácsi, a nagyszekeresi, a penylgei és a jánkmajtisi vasútállomáson is fogadhatják majd a szállítványokat fogadóállomásokban tehát nem lesz hiány s már a közeli jövőben meggyorsítja a szállításokat, s gondoskodik megfelelő szállítóeszközökről is.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az újjáépítéshez és a helyreállításához szükséges valamennyi építőanyag beszerzéséről intézkedett. sok segítséget jelentett, hogy a szovjetunió az árvízkarosultaknak segélyként felajánlott ezer tonna cementet 30 ezer négyzetméter ablaküvegen és 80 ezer négyzetméter hullámpátán felül is túlteljesíti magyarországi építőanyagszállításának éves előirányzatát. így 50 ezer tonna cementet 215 ezer köbméter utépitési követ, 30 ezer négyzetméter építési faanyagot és összesen 520 ezer négyzetméter hullámpát szállít szabolcsba a július végéig. az árvízkarosultak részére nyújtott segélyként földművelésügyi minisztériumból 200 tonna és az nsk-ből 500 tonna cementet is.

- 41 -

17.10/11

Nr 1802

bb 48. emléktáblával jelölik meg az sznsz budapesti kongresszusának színhelyét

i ot/gk/um le la

1970. július 2.

1895 augusztusában alakult meg a szövetkezetek nemzetközi szövetsége. a 75. évfordulóról és a 48. nemzetközi szövetkezeti napról megemlékeznek a hazai szövetkezetek is. velük együtt 60 országban 600 ezer szövetkezet mintegy 255 és félmillió tagja ünnepel július első szombatján.

a magyarországi szövetkezetek szövetségei hagyományainak megfelelően ajánlással fordultak az érdekkörükbe tartozó szövetkezetekhez, javaslatokat téve a megemlékezés különböző formáira. ennek megfelelően számos helyen a megemlékezést kulturműsorral kötik egybe.

a 48. nemzetközi szövetkezeti nap alkalmából az országos szövetkezeti tanács emléktáblával jelöli meg budapesten a ix. kerület üllői ut 25. szám alatti házat, ahol 1904 szeptember 5 és 8 között a szövetkezetek nemzetközi szövetségének vi. kongresszusát tartották. az emléktáblát szombat délelőtt avatják. /mti/

..-

bb 50. száz éves a nógrád megyei kórház - dr. madzsar józsef-ről nevezték el a centenáriumi ünnepelő egészségügyi intézményt - megkezdődtek az első nógrádi orvosnapok

vid/fm/tné/um la

1970. július 2.

fennállásának 100. évfordulóját ünnepli a salgótarjáni megyei kórház. elődjét 1870-ben létesítette a salgótarjáni kőszénbánya részvénytársaság: hat kóretermében 36 ágy volt, és egyetlen orvosa az akkor csupán 700 lakosu salgótarján községi orvosi teendőket is ellátta. ez az állapot 50 évig lényegében nem változott. 1921-ben a kórházat 14 ágygal bővítették, a további bővítést pedig a második világháború kitöréséig húsította meg. a megyei kórház rekonstrukcióját, építését 1958-ban kezdték meg, és a mintegy 160 millió forintos beruházás fő létesítményeit - 639 kórház ágygal korszerű műtőszármnyal és kiszolgáló részlegekkel - 1967. nyarán adták át rendeltetésének.

/folyt.köv./

- 42 -

Nr 1815

bb 50. /száz éves a nógrád megyei ...folyt./um

a századik évforduló tiszteletére rendezett Országos Orvosi Estéjen, szerdán a megyei kórház dolgozói megemlékeztek semmelweis ignácról, a nagy magyar orvostól. ebből az alkalomból a kórház és a rendelőintézetek tíz dolgozójának nyújtották át a megyei tanács vb. elnökének dicséret oklevelét, kiosztották továbbá az arany, ezüst és bronz törzsgárda-jelvényeket, többeket pedig pénzjutalomban részesítettek. megnyitott a józsef attila művelődési központ üvegcsarnokában a kórház történeti kiállítás és ugyanitt rendezték meg „a gyógyítás gyermekszemmel”, című gyermekrajzi-tárlatot. a bolyai jános gimnázium aulájában orvosi műszerbemutató nyílt az orvosi műszerkereskedelmi vállalat, a medicor művek, az orvosi műszer ktsz, valamint a röntgen és kórháztechnikai vállalat termékeiből.

a háromnapos jubileumi program csütörtökön kezdődött az első nógrádi orvosnapok tudományos ülészekével. a tanácskozás öt szekcióban folyt, amelyeknek munkájában mintegy 400 szakember vett részt a rendező nógrád megye, budapest, és csaknem valamennyi megye egészségügyi intézményeinek, körzeti orvosi hálózatainak képviselőitében. a tudományos ülésszakon szlovák, cseh-szlovák, bolgár és jugoszláv vendégek is résztvettek. ezen a napon rendezték meg a kórház -szervezés és irányítás időszerű kérdéséről tárgyaló konferenciáját, továbbá az orvos-és egészségügyi dolgozók szakszervezete gazdasági és ügyviteli szakcsoportjának ülését is.

a centenáriumi diszünnepségre csütörtökön délután került sor a józsef attila művelődési központ színháztermében, ahol megjelentek jedlicska gyula, a nógrád megyei pártbizottság első titkára, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és géczy jános, a nógrád megyei tanács vb. elnöke.

hankó jánosnak, a megyei tanács vb. elnökhelyettesének megnyitó szavai után habonyi zoltán intézetvezető főpolgármester, a kórház pártbizottságának titkára tartott előadást a kórház 100. éves történetéről. ezt követően dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter mondott ünnepi beszédet. majd nógrád megye egészségügyének szolgálatában kifejtett évtizedes kiemelkedő munkásságukért átnyújtotta a munka érdemrend aranyfokozatát dr. merényi sándor főorvosnak és dr. karászi benő főorvosnak. dr. nyul lajos, a nógrád megyei tanács vb. egészségügyi osztályvezetője és habonyi zoltán, a megyei kórház intézetvezető főpolgármestere a munka érdemrend aranyfokozatát, gyurkó ferenc vezető műtő-asszisztens a munka érdemrend bronz-fokozatát kapta. kilencen „az egészségügyi miniszter dicséret oklevelét”, tízenkötten az egészségügyi miniszter dicséret oklevelét kapták.

/folyt.köv./

1970/07

Nr 1815

- 43 -

bb 50. /száz éves a nógrád megyei .. 2.folyt./um

a diszünnepség a megyei kórház aulájában névadó ünnepséggel folytatódott: a salgótarjáni megyei kórházat amagyar orvostudomány és a munkásmozgalom kiemelkedő személyiségéről, dr. madzsar józsefről nevezték el. a névadó tevékenységéről dr. düh andrás kórházigazgató főorvos emlékezett meg, majd leleplezték dr. madzsar józsefnek a kórház főbejárati homlokzatán elhelyezett emléktábláját, horváth jános szobrászművész alkotását. /mti/

--

bb 51. hazaérkezett a világélelmezési kongresszus magyar küldöttsége

jf/lk/um la

1970. július 2.

hazaérkeztek a hágai második világélelmezési kongresszuson részt vett magyar küldöttség szakértői, akik dr. karcsai károlynak, a fao magyar nemzeti bizottsága főtitkárának vezetésével a kongresszus második felében a szakbizottságok munkájában vettek részt. /mti/

--

bb. 52. nem változik lényegesen az időjárás

i tz/mm/ie/il la

1970. július 2.

tovább áramlik európa területén át nyugat felől a z a hűvös levegő, amelynek első hulláma két napja a dunántúltra hozta meg a zivatarokat, csütörtökön reggel pedig már megközelítette a riga-kijev vonalat. - így jellemezte csütörtökön délután dr. tardos béla, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa kontinensünk időjárás helyzetét. - így nyugat-európában és közép-európa nagy részén változatlanul tart a ,,késői május,, csütörtökön kora délután toulouse-ban 19. párizsban 17, londonban 15, berlinben 14., münchenben pedig 13 fokot mértek. skandináviában is ahol a hét elején a kora délutáni hőmérsékletek még magasabbak voltak a kontinens déli részén mért értékeknél, csütörtökre alapos lehülés következett be. 13 órakor oslóban is, stockholmban is 15 fokon állt a hőmérő higanyszála.

/folyt.köv./

- 44 -

MA 18²⁰

bb. 52./ nem változik ... folyt./ il

a riga-turnu-severin vonaltól keletre viszont tovább tartotta magát a meleg, a legmagasabb hőmérsékletek 24-30 fok között alakultak ki és murmanszkban is 29 fokot mértek.

hazánkban a most következő napok során a hűvös levegő újabb hullámainak érkezése várható, bár mire ezek eljutnak hozzánk, hőmérsékletük lényegesen magasabb lesz, mint ahogyan a kontinensre léptek. előreláthatólag a következő napokra is megmarad tehát a hét közepén kialakult időjárási helyzet. hétfőig - a csütörtökön elkészített távlati előrejelzés szerint - a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 10-15, a legmagasabb nappali hőmérsékletek pedig 20-25 fok között várhatók. öt millimétert meghaladó csapadék előreláthatólag az ország területének 70 százalékán lesz. /mti/

--

bb. 53. dr. gergely istván miniszterhelyettes angliába utazott

j/11 la

1970. július 1.

dr. gergely istván mezőgazdasági - és élelmezésügyi miniszterhelyettes vezetésével hivatalos meghívásra csütörtökön mezőgazdasági küldöttség utazott londonban. a küldöttséget elkíséri g. hart., a budapesti angol nagykövetség másodtitkára. a küldöttség kétéltos angolai tartzkodása során tárgyalásokat folytat a földművelésügyi és a kereskedelmi minisztériumban, továbbá megtekint néhány tudományos kutatási és felsőoktatási intézményt, iparvállalatot és több mezőgazdasági üzemet. /mti/

--

bb. 55. elaludt a volán mellett : három halott

1 zsu/mm/11 zs la

1970 . július 1.

városlőd és herend között bánéth andor 39 éves anyagbeszerző személyautójában a volán mellett elaludt, s a jármű egy betonkorlátnak, majd egy távbeszélő oszlopnak ütközött. a baleset következtében bánéth andor, valamint két utasa, györki jános géplakatos és felesége a helyszínen meghalt. bánéth andorné 34 éves műszerész és 12 éves tibor nevű fia súlyos sérülést szenvedett. a rendőrség vizsgálatot indított a baleset ügyében. /mti/

--

- 45 -

MA 18²⁰

S
bb 54- szeptemberben megkezdődik az agrárkémikus-képzés -
a veszprémi vegyipari egyetem és a keszthelyi agrártudományi
főiskola közös tanácskozása

vid/fm/um la

1970. július 2.

csütörtökön közös tanácsulást tartott veszprémben a keszthelyi agrártudományi főiskola és a veszprémi vegyipari egyetem tanácsa. a professorok megbeszélésén részt vett pap jános, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkára, valamint a művelődésügyi minisztérium és a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium több képviselője. a tanácskozáson megbeszélték az agrárkémikus-képzés részletes tanrendjét.

az országos oktatási tanács márciusi határozata alapján ugyanis a keszthelyi agrártudományi főiskolán szeptemberben megkezdik az agrárkémikus képzést, amelyhez segítséget nyújt a veszprémi vegyipari egyetem. az új specialisták az ötéves oktatási időből egy esztendő veszprémben töltenek és a vegyipari egyetemen sajátítják el a szervetlen kémia, az analitikai kémia, a fizikai kémia, a műtrágya-technológia és a szerveskémia tárgyait. ez a képzés egész Európában egyedülálló. olyan szakembereket adnak majd a mezőgazdaságnak, akik a különböző kemikáliáknak nemcsak felhasználási módjait ismerik, hanem azok összetételében, gyártásában is jártasak. így mintegy közvetítő szerepet tölthetnek be az ipar és a mezőgazdaság között. a tanácskozáson többek között elhangzott, hogy máris nagy az érdeklődés és a tanulmányi osztályvezetők kétszeres túljelentkezésről számoltak be. /mti/

--

bb 56. idén nem lesz budapesti őszi vásár

mm/um ie la

1970. július 2.

1970-ben nem tartják meg a budapesti őszi vásárt. idén ugyanis megrendezésre kerül a jubileumi mezőgazdasági kiállítás, ahol a fogyasztási cikkek közül nemcsak élelmiszereket, hanem azokat a könnyűipari termékeket is bemutatják, amelyek mezőgazdasági alapanyagból készülnek. megkezdtek az 1971. évi budapesti nemzetközi vásár szervezési munkáit, ennek során a külföldi kormányok vásárrendezési szerveihez a meghívólevelek már megküldésre kerültek. a hungexpo elkészítette azt a javaslatát, amely szerint 1972-től kezdve a budapesti őszi vásár külföldi részvétellel már mint nemzetközi vásár kerülne megrendezésre. /mti/

--

- 46 -

17.50/um

NA 186

bb 58. magyar-iraki idegenforgalmi együttműködési egyezmény

i kf/kf/um ie la

1970. július 2.

a magyar népköztársaság és az iraki köztársaság kormánya között egyezmény jött létre a két ország idegenforgalmi együttműködéséről. az egyezményt csütörtökön délután budapesti ünnepélyesen írta alá dr. tamás györgy, az országos idegenforgalmi tanács titkára és alladin al-bakr, az iraki tájékoztatói és kultuszminisztérium idegenforgalmi igazgatója. az aláírásnál jelen volt szurdi istván belkereskedelmi miniszter, az országos idegenforgalmi tanács elnöke, tawfik al-momin, az iraki köztársaság budapesti nagykövete, s ott voltak a külügyminisztérium, a magyar idegenforgalmi szervek képviselői. Tveder

az egyezményben a két ország idegenforgalmi kapcsolatának fejlesztése érdekében egyebek között tudományos tapasztalatcserék szervezését, az idegenforgalmi szakemberek kölcsönös képzését, az idegenforgalmi propaganda - anyagok és filmek, valamint a szakemberek cseréjét írták elő s rögzítették, hogy az egyezmény végrehajtására munkatervet dolgoznak ki. /mti/

--

bb 57. diplomáciai hírek

tr/um zs la

1970. július 2.

mitja ribicsics, a jszszk szövetségi végrehajtó tanácsának elnöke hazánk felett átrepülve táviratban üdvözölte fock jenőt, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökét.

x x x

dr. sumal sinha, az indiai köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete csütörtökön végleg elutazott budapestről. a nagykövet a nyugati pályaudvaron ferró józsef, a külügyminisztérium protokoll osztályának megbízott vezetője búcsúztatta.

x x x

káltai gyula, az országgyűlés elnöke csütörtökön bemutatkozó látogatáson fogadta roestan baboe-t, az indonéz köztársaság új magyarországi nagykövetét. /mti/

--

- 47 -

18.05/um

NA 1830

bb 16. /a nők és a fiatalok helyzetéről tárgyalt ...7.folyt./
um/la

a vita befejezése után somoskői gábor bejelentette, hogy az elhangzott javaslatokat a szot titkársága feldolgozza, s azokat a tanácsülés határozatába, illetve állásfoglalásába iktatja. a szakszervezetek országos tanácsa állásfoglalt, illetve határozatot fogadott el a dolgozó nők politikai, gazdasági helyzetéről és a további feladatokról, állásfoglalt a dolgozó ifjuság élet-és munkakörülményeivel, a politikai nevelésével és érdekvédelmével kapcsolatos feladatokról, a szakszervezeti vezetőszervek további tennivalóiról.

második napirendi pontként somoskői gábor ismerette a szakszervezeti vezetőszervek újjáválasztásáról szóló szot elnökségi határozatot, amelyet a tanácsülés most jóváhagyott. eszerint 1970. november 15 és 1971. május 10 között újja kell választani az összes választott szakszervezeti szervet és tisztségviselőt, a szakszervezeti bizalmiaktól a szakszervezetek országos tanácsáig. a tervek szerint 1971 május 5. és 9. között ülésezik a magyar szakszervezetek xxii. kongresszusa.

harmadik napirendi pontként timmer józsef, a szot titkára a magyar szakszervezetek nemzetközi kapcsolatairól számolt be. kiemelte, hogy gyorsul a szakszervezetek nemzetközi együttműködésének tendenciája. ez az európai szakszervezetek együttműködésében is új helyzet kibontakozását jelentheti. a magyar szakszervezetek aktívan igyekeznek elősegíteni az együttműködés javítását. alapvető a szocialista országok szakszervezeteivel való egyre szorosabb együttműködés, de számos, a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetségéhez tartozó szakszervezettel is megállapodtak a kapcsolatok felvételében. ilyen kapcsolatok vannak kialakulóban osztrák, luxemburgi, dán, svéd, libiai, nszk-beli és más az szvsz-hez nem tartozó szakszervezetekkel.

timmer józsef beszámolt a nemzetközi munkaügyi szervezet nemrég megtarotott 54. üléséről is.

gál lászló, a szot titkára mondott zárszót, amelyben ismertette a kormány vezetői és a szot titkársága között május 25-én létrejött tanácskozás eredményeit. a titkárság a többi között javasolta, a kormány vezetőinek, hogy a negyedik ötéves terv során a felhalmozás és a fogyasztás kedvezőbb arányait alakítsák ki, mint a harmadik ötéves tervidkszakban.

/folyt.köv./

19.15/um

- 48 -

NY 1930

bb 16. / a nők és a fiatalok helyzetéről tárgyalt ...8.folyt./um

ezzel a véleménnyel a kormány vezetői is egyetértettek. a kormány vezetőivel abban is megállapodtak, hogy a termelői és fogyasztói árakat a negyedik ötéves terv során - amennyire ez gazdaságilag lehetséges - stabilizálni kell, elkerülve az inflációt. ehhez hatékony intézkedések szükségesek. ugyanakkor azonban bizonyos ármozgások továbbra is indokoltak. ezzel kapcsolatban a szakszervezetek álláspontja, hogy az ármozgások nem végszélveztetik egyetlen dolgozó réteg életszínvonalának tervezett növekedését sem.

a munkaidő-csökkentés ütemezésében nem alakult ki végleges döntés, mert az óriási munkaerőhiány miatt a kormány - jelenleg nem látja kivitelezhetőnek a munkaidőcsökkentés gyorsütemű továbbfejlesztését a negyedik ötéves terv első éveire.

a szot titkársága kifejtette az említett tanácskozáson, hogy a lakáskérdéssel foglalkozó minisztertanácsi határozat - amelyben jelentős mértékben figyelembe vették a szot javaslatát is, - helyesnek tartja. sok részletkérdést azonban a végrehajtási utasításokban kell szabályozni. mivel egy-egy részletkérdés is sokezer ember anyagi helyzetét érinti, szükséges, hogy az illetékes állami szervek a végrehajtási utasítás-tervezeteket megfelelő időben küldjék meg a szot-nak véleményezésre.

a kormány a szakszervezetek javaslatait eljuttatta a tervező szervekhez, ezekkel a tervek készítésekor tehát számolhatnak. az országos tervhivatal vezetői tájékoztatták a szot elnökségét a negyedik ötéves terv előkészületeiről. - tapasztaltuk - mondotta gál lászló -, hogy javaslataink jelentős része megértésre talált, s a kialakult termelőirányzatokba iktatták a szakszervezetek javaslataink jelentős részét. az ötéves tervjavaslat véglegeski-dolgozásában továbbra is részt veszünk és a javaslatot - valószínűleg szeptemberben - a szakszervezetek országos tanácsa elé terjesztjük.

a zárszó az árvízzel kapcsolatos szakszervezeti intézkedéseket is ismertette. gál lászló a szakszervezetek elismerését és köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a gátakon és a védelem egyéb területein fáradhatatlanul küzdöttek az elemi erővel. helyeslik a szakszervezetek az újjáépítő munka gyorsítására tett erőfeszítéseket, továbbá az árvízkarok pótlására tett sokoldalú anyagi segítséget. felhívta a skmkszervezeti szerveket, sokoldalúan támogassák a helyreállítást, segítsék elő, hogy a hajléktalanná vált családok újjáépített házaiban minél előbb fedél alá kerüljenek. a vállalatokat arra kérik, hogy alapjaikból növeljék a segély és az újjáépítési számla összegét, törekedjenek a nemzeti jövedelem fokozására.

a szakszervezetek országos tanácsa a zárszóban adott jelentést tudomásul vette. ezzel a tanácsülés végetért./mti/

19880/um

- 49 -

NY 1930

bb 59 . a kanadai nagykövet fogadása

t fe/tr/um la

1970. július 2.

thomas wainman-wood, kanada budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából csütörtökön este fogadást adott a margitszigeti nagyszállóban. a fogadáson megjelent bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, dr. rosta endre a kki elnöke továbbá a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

-. -

bb 60. magyar kórusgyőzelmek debrecenben

vid/fm/um la

1970. július 2.

csütörtökön este befejeződött debrecenben a bartók béla iv. nemzetközi kórusverseny. a z utolsó versenynapon három döntőt rendeztek, amely magyar kórus-győzelmeket hozott. különösen a veszprémi szerepeltek kiválóan: két számban kerültek az első helyre.

a férfikarok között a munkásárség központi férfikara -révész lászló vezényletével - lett a győztes. a második helyen a bukaresti gheorghe danga férfikar végzett, míg a harmadik a hvdsz liszt ferenc kórusa lett. a vegyeskarok közül a veszprémi városi vegyeskar került az első helyre, amelyet zámbo istván dirigált. a második a hannoveri énekkar lett. a harmadik helyen két kórus végzett: a rostocki egyetemi énekkar és a hallei madrigálkórus. a legnagyobb mezőny a folklór-kategória döntőjében volt. a döntőbe jutott 13 kórus közül az első helyen zámbo istván vezényletével a veszprémi városi vegyeskar és az m. angelov által dirigált szófiai női énekkar végzett. a második helyre három kórus került: a rostocki egyetemi énekkar, a leningrádi élelmiszeripari dolgozók vegyeskara és az okisz erkel ferenc művészegyüttes kórusa. a harmadik a hamburgi monteverdi kórus és a miskolci bartók béla zeneművészeti szakközépiskola női kara lett.

csütörtökön este külföldi és hazai kórusok részvételével hajduszoboszlón, hajdunánáson, püspökladányban, nyíradonyban, hajduszovátton és tégláson, a „népek barátsága,, hangversenyeit rendezték meg nagy sikerrel. /mti/

-. -
- 50 -

20.05/um

NA 2030

em b a r g ó 22.00 óráig!!

bb 61. a „népi diplomácia,, újabb szálakkal erősíti országaink elismerten jó kapcsolatát - kállai gyula nyilatkozata a magyar- finn barátsági hétről

t tf/mm/um la

1970. július 2.

a magyar -finn barátsági hét alkalmából a magyar csoporttal finnországba utazott politikai delegáció vezetője, kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsa és az országgyűlés elnöke az elindulás előtt nyilatkozatot adott a magyar távirati iroda tudósítójának:

- három évvel ezelőtt, 1967-ben, az első finn-magyar barátsági hét keretében, a finn társadalom minden rétegét képviselő népes finnországi küldöttség jelenlétében emlékeztünk meg magyarországon a finn köztársaság megszületésének 50. évfordulójáról. küldöttségünk most a másodikban sorakerülő finn-magyar barátsági hét alkalmából utazik finnországban. látogatása része a hazánk felszabadulásának 25. évfordulójával kapcsolatos finnországi ünnepi rendezvényeknek.

- mi magyarok, büszkén valljuk magunkat a szorgalmas, dolgozó, békeszerető finn nép rokonainak.

- ez a történelmi eredetű rokonság egyik tényezője annak, hogy a mai kor követelményeinek megfelelően fejlesszük országaink és népeink együttműködését, s a nemzetközi életben közösen lépünk fel az egyetemes béke biztosításáért.

- nagy örömeinkre szolgál - hangsúlyozta kállai gyula - hogy a finn köztársaság vezetői hasonló nézeteket vallanak. ennek eredménye, hogy a magyar-finn viszony valóban testvéri és baráti: országaink között egyezményekben rögzített szilárd, tartós és egyre szélesedő politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok alakultak ki. finnország és magyarország kapcsolata és együttműködése az élet különböző területein elismerten jó példája a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének.

- a hazafias népfront mozgalom képviselőjében utazó politikai küldöttséggel együtt a magyar fővárosból és legnagyobb városainkból népes, 40-50 fős csoportok látogatnak el most finnországba. ezek a csoportok megismerkednek helsinki, továbbá finnországi testvérvárosaik lakóinak életével és munkájával. ez a „népi diplomácia,, nyilvánvalóan a személyes ismeretség újabb és újabb szálaival erősíti népeink barátságát.
/folyt.köv./
20.15/um

- 51 -

NA 2030

bb 61. / a „népi diplomácia”, ...folyt. e m b a r g ó s /um

- politikai küldöttségünknek pedig, amellet, hogy újabb ismereteket kap a finn nép életéről és munkájának eredményeiről, alkalma lesz találkozni a vezető finn politikusokkal, s eszmecserét folytatni velük országaink és népeink kapcsolatainak további erősítéséről, az időszerű nemzetközi kérdésekről, közöttük az európai biztonsági konferenciáról, amelynek előkészítésében a finn kormány is tevékeny szerepet vállalt, s színhelyül ajánlotta fővárosát, helsinki.

- meggyőződésünk, hogy látogatásunk a testvéri finn nép hazájában hozzájárul a hagyományos finn-magyar barátság elmélyítéséhez, erősítéséhez és tovább fejlesztéséhez - fejezte be nyilatkozatát kállai gyula. /mti/

-. -

bb 62. ünnepélyesen megnyitották a nemzetközi kémiai diákolimpiát

t vt/tr/u m z s la

1970. július 2.

csütörtökön tartották a iii. nemzetközi kémiai diákolimpia megnyitóját az mszmp politikai főiskoláján. az ünnepélyes megnyitáson dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes mondott beszédet. emlékeztetett egyebek között arra, hogy az első kémiai olimpiának, amelyet 1968-ban prágában rendeztek, mindössze három országból voltak résztvevői, a másodikra pedig - amelynek a lengyelországi katowice adott otthont 1969-ben - már négy ország küldötte el versenyzőit. örvendetes, hogy a mostani alkalommal, a harmadik kémiai diákolimpián 7 ország fiataljai mérik össze tudásukat. befejezésül a miniszterhelyettes üdvözölte a résztvevő országok szakembereit, a versenyzőket és sok sikert kívánt valamennyiüknek a feladatok megoldásához. ezt követően sorra szóltak fel a külföldről érkezett delegációk vezetői bulgária, csehszlovákia, lengyelország, az ndk, románia és a szovjetunió képviselőiben. egybehangzóan kifejezték meggyőződésüket, hogy ez a találkozó is tovább erősíti a szocialista országok ifjúságának barátságát, jó alkalmat nyújt a tapasztalatcserére, elsősorban a kémia oktatása terén, szélesíti a kapcsolatokat tanárok és diákok között egyaránt.

a szovjet delegáció vezetője felolvasta azt a táviratot, amelyet a d.i. mendelejev nevét viselő össz-szövetségi kémikus egyesület elnöke, volfkovics akadémikus küldött, s amelyben az egyesület elnöksége üdvözli a iii. nemzetközi kémiai diákolimpián résztvevő fiatal vegyészek nemzetközi seregszemléjét, s mindannyiuknak sok sikert, örömteli alkotó munkát kíván.

a verseny elméleti és gyakorlati részből áll, pénteken kezdődik és két napon át tart. /mti/

20.20/um

-. -
- 52 -

Nr 2035

bb 63. időjárásjelentés

tr/um la

1970. július 2.

a meteorológiai intézet jelenti július 2-án, csütörtökön este:

ujabb esők

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, többfelé esővel, néhány helyen zivatarral. mérsékelt, helyenként élénk, átmenetileg erős nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 18-23 fok között. /mti/

-. -

szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 16. sz. hírünk! a nők és a fiatalok8.folyt/ 4. bek. 6.sorában a szöveg helyesen:

.... a kialakult tervelőirányzatokba iktatták a ...

/mti/

-. -

bb 64. megkezdődött a magyar-finn barátsági hét

t tf/gk/um z s la

1970. július 2.

tóth ferenc, az mti tudósítója jelenti:

csütörtök este három különrepülőgép vitte budapestről helsinkibe azt a 300 tagú magyar csoportot, amely részt vesz a magyar-finn barátsági hét finnországi eseménysorozatán. kállai gyulának, a hazafias népfront országos tanácsa, az országgyűlés elnökének vezetésével politikai delegáció is utazott a finn fővárosba; e küldöttség tagjai: bodonyi pálné, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára, földvári aladár, a szovjet elnöke, erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke, jakab sándor, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, jónász róbert, a hazafias népfront belpolitikai titkárságának vezetője, dr. káldy zoltán evangélikus püspök, lakó györgy, az első finnugor tanácskének vezetője, dr. madarász lajos tsz-ötlet az állásfoglalás, a hazafias népfront országos tanácsának

- 53 -

bb 64. /megkezdődött ...folyt./um

az ünnepélyes bucsuztatásra a ferihegyi repülőtéren megjelent bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, bugár jánosné főtitkárhelyettes, barati józsef titkár, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, bojtai jános külügyminiszterhelyettes, erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára, dr. ortutay gyula, a népfront országos tanácsának alelnöke, sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára, vas-witteg miklós, a szot alelnöke, a finn köztársaság budapesti nagykövetségét kari kuplainen tanácsos képviselte.

ugyanazokkal a repülőgépekkel, amelyeken a magyar vendégsereg utazott a rokon nép országába, várhatóan pénteken - a kora reggeli órákban - érkeznek meg budapestre az ugyancsak 300 főnyi finn csoport. ünnepélyes fogadtatás lesz ferihegyen majd a vendégek közül hatvanan a magyar fővárosban tartózkodnak egy héttig, egy-egy csoportot pedig vidéki nagyvárosokban - székesfehérvárott, pécsen, miskolcon, debrecenben, szolnokon és szegeden - látnak vendégül. a vidékre látogató finn vendégek péntek délelőtt érkeznek meg a hat megyeszékhelyre./mti/

.-

- 54 -

- v é g e -

NA 245

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. július 3.

bb. 1. kéziratok, szerzők, kérdőjelek - mérlegen: a huszesztendő ifjúsági könyvkiadás

i szö/lk/il cz

1970. július 3.

szőke sándor, az mti munkatársa jelenti:

fennállásának 20. évét tölti be az idén a móra ferenc ifjúsági könyvkiadó. hazánk könyvkiadástörténetében az első kiadó, amelynek kizárólagos feladata gyermek- és ifjúsági művek megjelenésének elősegítése. a két évtized során több ezer hazai és külföldi szerzőnek együttvéve mintegy 3500 művét jelentették meg, csaknem 100 millió példányban. a számszerű adatok mögött azonban ennél is jelentősebb eredmények s még megoldatlan feladatok rejlenek. kovács miklós a kiadó igazgatója a következőket mondja erről:

- az év első fele sorozatos veszteségekkel sújtotta a jubileumához közelgő ifjúsági könyvkiadást. a legkülönbözőbb életkorú, kiváló szerzőink haltak eg. elbucsuztunk révay józseftől, száva istvántól, németh imrétől, szántó tibortól és fekete istvántól. nem sokkal korábban temettük szántó györgyöt és dékány andrást. ezt a veszteséget megérzi a gyermek- és ifjúsági irodalom. bár a husz év folyamán- különböző formában és terjedelemben - az élő magyar írók többsége az ifjúságnak is írt - mint thury zsuzsa, hegedüs géza, kolozsvári grandpierre emil, - kifejezetten ifjúsági szerzőkben sohasem bővelkedtünk. amikor a kiadót megszervezték: gondos kutató munkával feltárták az elmúlt 70-80 év ifjúsági „könyvtermését”,.

/folyt.köv./

- 1 -

NA